STORTINGET

Stortingstidende
Referat fra møter i Stortinget

Nr. 26 · 13. desember
Sesjonen 2021–2022

Fra 1. oktober 2019 har Stortinget innført ny voteringsordning med faste voteringstidspunkter.
Derfor vil saksreferat og tilhørende votering i perioder være i ulike hefter. Dette er markert i referatet.

Møte mandag den 13. desember 2021 kl. 10

President: Masud Gharahkhani

Dagsorden (nr. 26):

1. Innstilling fra Stortingets presidentskap om valg av nytt medlem til Stortingets ansvarskommisjon (Innst. 60 S (2021–2022))
2. Innstilling fra Stortingets presidentskap om tilbaketrekking av proposisjoner (Innst. 98 S (2021–2022), jf. Meld. St. 6 (2021–2022) og Meld. St. 7 (2021–2022))
3. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i folketrygdloven og enkelte andre lover (samleproposisjon høsten 2021) (Innst. 68 L (2021–2022), jf. Prop. 4 L (2021–2022))
4. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i lov om lønnsplikt under permittering (økning av arbeidsgiverperioden) (Innst. 73 L (2021–2022), jf. Prop. 16 L (2021–2022))
5. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i lov om endring i lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (forlengelse av midlertidig unntak fra avkortingsreglene for alderspensjon som følge av covid-19) (Innst. 75 L (2021–2022), jf. Prop. 32 L (2021–2022))
6. Innstilling fra næringskomiteen om Endringer i mineralloven (retting av inkurier) (Innst. 43 L (2021–2022), jf. Prop. 13 L (2021–2022))
7. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2021 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet (Innst. 72 S (2021–2022), jf. Prop. 24 S (2021–2022), unntatt kap. 541 og 542)
8. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2021 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet (ekstra utbetaling til mottakere av bostøtte som hjelp til å dekke høye strømutgifter) (Innst. 97 S (2021–2022), jf. Prop. 38 S (2021–2022))
9. Interpellasjon fra representanten Erlend Wiborg til samferdselsministeren: «En gjenåpning av Moss lufthavn Rygge er viktig for innbyggere og for næringslivet. Fra politisk side handler det om å legge til rette for best mulige rammevilkår for en gjenåpning. Det at statsråden og den nye regjeringen umiddelbart gjeninnfører flypassasjeravgiften og også bygger ned taxfree-ordningen, gjør en gjenåpning vanskeligere. Det folkelige engasjementet er enormt. En nyopprettet gruppe på Facebook har allerede godt over 50 000 følgere, og de avholdt nylig en stor og vellykket støttemarkering for gjenåpning av flyplassen. Dessverre uteble statsråden og stortingsrepresentanter fra regjeringspartiene fra denne støttemarkeringen. Hva konkret gjør statsråden for å bidra til en gjenåpning av Moss lufthavn Rygge?»
10. Referat

Presidenten: Det foreligger to permisjonssøknader:

– fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe om permisjon etter Stortingets forretningsorden § 5 annet punktum for representanten Karianne B. *Bråthen* fra og med 13. desember og inntil videre
– fra Miljøpartiet De Grønnes stortingsgruppe om permisjon etter Stortingets forretningsorden § 5 annet punktum for representanten Rasmus *Hansson* fra og med 13. desember og inntil videre

Disse søknader foreslås behandlet straks og innvilget. – Det anses vedtatt.

Fra første vararepresentant for Nordland, Sigurd *Myrvoll,* foreligger søknad om fritak fra å møte i Stortinget under representanten Karianne B. Bråthens permisjon, av velferdsgrunner.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Følgende vararepresentanter innkalles for å møte i permisjonstiden: For Nordland: Anette Kristine *Davidsen* For Oslo: Nora Jungeilges *Heyerdahl*

Presidenten: Nora Jungeilges Heyerdahl er til stede og vil ta sete.

Statsråd Hadia Tajik overbrakte 2 kgl. proposisjoner (se under Referat).

Presidenten: Representanten Marian Hussein vil framsette et representantforslag.

Marian Hussein (SV) [10:02:05]: Jeg vil på vegne av representanten Audun Lysbakken og meg selv legge fram et forslag om å sikre demokratisk forankring og kontroll av inngripende smitteverntiltak.

Presidenten: Forslaget vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Presidenten vil opplyse om at sak nr. 10, Referat, vil bli behandlet før sak nr. 1. Presidenten ber derfor representantene om å bli sittende til referatet er ferdig behandlet.

Sak nr. 10 [10:02:34]

Referat

1. (168) Tillegg til Prop. 36 S (2021–2022) om ny saldering av statsbudsjettet 2021 (Prop. 39 S (2021–2022))

Enst.: Sendes finanskomiteen.

2. (169) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bjørnar Moxnes, Sofie Marhaug og Marie Sneve Martinussen om tilbakebetaling av statens økte strøminntekter for å sikre strømhjelp til alle før jul (Dokument 8:49 S (2021–2022))

Presidenten: Presidenten vil foreslå at representantforslaget blir sendt finanskomiteen.

Representanten Sofie Marhaug har bedt om ordet.

Sofie Marhaug (R) [10:03:15]: Jeg ber om at representantforslaget på vegne av Bjørnar Moxnes, Marie Sneve Martinussen og meg selv hastebehandles etter den paragrafen i forretningsordenen vi i Rødt liker så godt, § 39 annet ledd bokstav c.

Presidenten: Stortinget går da til votering over behandlingsmåten vedrørende referatsak 169.

Det voteres alternativt mellom presidentens forslag om komitébehandling og forslag fra Rødt om behandling etter forretningsordenen § 39 annet ledd bokstav c.

Votering:

Ved alternativ votering mellom presidentens forslag og forslaget fra Rødt ble presidentens forslag bifalt med 104 mot 11 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 10.04.08)

Videre ble referert:

3. (170) Endringar i midlertidig lov om billettering på ferje som følge av utbrudd av covid-19 (Prop. 37 L (2021–2022))

Enst.: Sendes transport- og kommunikasjonskomiteen.

Sak nr. 1 [10:04:33]

Innstilling fra Stortingets presidentskap om valg av nytt medlem til Stortingets ansvarskommisjon (Innst. 60 S (2021–2022))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

Sak nr. 2 [10:04:50]

Innstilling fra Stortingets presidentskap om tilbaketrekking av proposisjoner (Innst. 98 S (2021–2022), jf. Meld. St. 6 (2021–2022) og Meld. St. 7 (2021–2022))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

Sak nr. 3 [10:05:14]

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i folketrygdloven og enkelte andre lover (samleproposisjon høsten 2021) (Innst. 68 L (2021–2022), jf. Prop. 4 L (2021–2022))

Presidenten: Etter ønske fra arbeids- og sosialkomiteen vil presidenten ordne debatten slik: 5 minutter til hver partigruppe og 5 minutter til medlemmer av regjeringen.

Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til inntil fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen, og de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

Tuva Moflag (A) [10:06:08] (ordfører for saken): Som saksordfører er det ofte slik at man takker komiteens medlemmer for samarbeidet i saken, og det gjør jeg selvsagt i denne saken også. Men i denne saken vil jeg også trekke fram komitésekretæren og samarbeidet med lovavdelingen i departementet.

I denne samleproposisjonen ble det opprinnelig lagt fram en rekke lovendringer fra Solberg-regjeringen av både reell og teknisk karakter. Når det gjelder feriepenger og avkorting av uføres arbeidsinntekt, er det saker som har blitt endret gjennom budsjettavtalen i Stortinget. Dette er også bakgrunnen for at saksordføreren og administrasjonen har mottatt lovteknisk bistand fra departementet, for å sørge for at innstillingen som legges fram i dag, er i tråd med budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Budsjettavtalen legger opp til å videreføre den midlertidige feriepengeordningen i 2022 uten de endringer Solberg-regjeringen la fram, som innebar redusert sats, redusert periode for opptjening, krav om mottak av dagpenger i minst 25 uker og et tak på størrelsen av ferietillegget på 12 000 kr. En videreføring av den midlertidige ordningen støttes av Fremskrittspartiet og Rødt i tillegg til partiene som står bak budsjettavtalen.

Videre inneholder proposisjonen endringer knyttet til avvikling av særregler om dagpenger til fiskere og fangstmenn, samordning av dagpenger mot private tjenestepensjonsordninger og endringer i lovteksten knyttet til stønad til behandling hos logopeder og audiopedagoger – førstnevnte støttes ikke av SV og Rødt, mens de øvrige fremmes av en samlet komité.

Det er også en samlet komité som slutter seg til forslaget om å innføre en ny unntaksmulighet fra varighetsbegrensningen for arbeidsavklaringspenger. Folketrygdloven § 11-12 andre ledd bokstav a foreslås endret slik at det også skal kunne gis forlenget stønadsperiode dersom mottaker først etter lang ventetid på behand-

ling i helsevesenet har begynt med hensiktsmessig behandling og/eller arbeidsrettet tiltak.

Samtidig varsler Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti at disse partier vil sørge for at personer som mottar arbeidsavklaringspenger, får forlengelse dersom de ikke er ferdig avklart fra Nav eller helsevesenet. Bevilgningsforslaget for 2022 økes med 770 mill. kr. I Hurdalsplattformen slår regjeringspartiene fast at personer som mottar arbeidsavklaringspenger, får forlengelse dersom de ikke er ferdig avklart fra Nav eller helsetjenesten.

Det har kommet mange vitnesbyrd om at AAP-ordningen ikke fungerer etter intensjonen. Mange opplever at de kommer inn i ordningen uten at det skjer noe. Vi må sørge for framdrift for folk som følges opp. Vi har også hørt historiene om folk som ikke har blitt avklart innen fristen, og som har blitt stående uten inntektssikring.

Proposisjonen foreslo også å erstatte dagens ordning med et fribeløp for inntekt for uføre på 0,4G med en ordning der det gis lavere reduksjon innenfor et inntektsintervall fra 0 til 1,2G. Dette har blitt avvist av alle komiteens medlemmer med unntak av Høyre. Uføre skal ikke få avkortet arbeidsinntekt fra første krone. Vi ble kontaktet av mange som var svært fortvilte over dette forslaget. Sjelden har jeg fått så mange e-poster, meldinger, telefoner og tagginger i sosiale medier som i forbindelse med dette forslaget. Vi har blitt kontaktet av folk som er uføre, men som likevel gjør en samfunnsinnsats med den arbeidsevnen de har – som støttekontakter, som lokalpolitikere, gjennom styreverv i borettslag, som eksamensvakter og med andre viktige bidrag i samfunnet.

I tillegg behandler vi i dag lovendringer som sørger for at barnetillegget for uføre gjeninnføres. En avkorting av dette barnetillegget kan redusere barns mulighet til å delta i idrett og kultur når familieøkonomien svekkes fordi mamma eller pappa har blitt syk. Det framgår av budsjettavtalen at taket på summen av barnetillegg og uføretrygd skal oppheves fra 1. juli 2022.

Til slutt fremmes det en rekke språklige og tekniske endringer i denne samleproposisjonen som har støtte fra en samlet komité. Med det anbefaler jeg komiteens innstilling.

Henrik Asheim (H) [10:10:57]: Som saksordføreren gjorde godt rede for, er dette en samleproposisjon som på flere områder får bred tilslutning i komiteen. Denne proposisjonen fremmer også forslag til nødvendige endringer i loven, nettopp for å oppfylle de endringene som Stortinget stiller seg bak, men også de forslagene som Solberg-regjeringen og Støre-regjeringen foreslo i henholdsvis budsjettet og tilleggsproposisjonen.

Med denne proposisjonen innfører vi altså en ny unntaksmulighet fra varighetsbegrensningen på tre år for mottakere av arbeidsavklaringspenger. Folketrygdloven endres slik at det også skal kunne gis forlenget stønadsperiode dersom mottakeren først etter lang ventetid på behandling i helsevesenet har begynt på hensiktsmessig medisinsk behandling. Unntaket skal også kunne gis dersom en mottaker har gjennomgått utredning og ventet på behandling, og utredningen og ventetiden på behandlingen samlet sett har tatt lang tid.

Solberg-regjeringen strammet inn på maksimaltiden for å motta arbeidsavklaringspenger for å få fortgang i avklaringene i Nav. Men dette er et eksempel på noe som helt rimelig bør legges til listen over unntak, ikke minst under en pandemi hvor helsevesenet har vært under stort press.

Det viser hvor viktig det er å holde trykket oppe på avklaringer for AAP-mottakere, særlig med tanke på at regjeringen har varslet en forlengelse frem til sommeren 2022. Det viser også hvor viktig det er å fokusere på å redusere helsekøene våre, slik Solberg-regjeringen gjorde før pandemien slo inn.

Det gjøres også – som saksordføreren helt riktig var inne på – en liten, men viktig endring. Det er at logopeder og audiopedagoger kan bistå med sin kompetanse til undersøkelse og behandling av pasienter som blir henvist fra lege på grunn av sykdom eller skade. Ved å fjerne en presisering som sier at det skal gis stønad for «språk- og taledefekter», fjerner man også et negativt ladet begrep som mange av disse brukerne har reagert på.

Så til feriepenger på dagpenger: I denne proposisjonen gjøres det større endringer i Stortinget enn det jeg tror er normalt. For det er altså slik at Solberg-regjeringen i sitt budsjettforslag, men også Støre-regjeringen i sin tilleggsproposisjon, foreslo å avvikle den midlertidige feriepengeordningen for dagpengemottakere i 2022. Dette er en ordning som ble innført som et resultat av pandemien, men altså som et unntak fra de nye reglene som ble innført i 2015 og justert i 2016.

Det er viktig å minne om at de som har vært arbeidsledige, ville fått feriepenger i perioden fra januar og til og med oktober i 2022 også med Støre-regjeringens og Solberg-regjeringens forslag. Like fullt spår Nav en lavere ledighet enn på mange år i årene som kommer, og da er det heller ikke behov for – etter Høyres syn – at man skal ha en midlertidig ordning som var ment å være tilpasset en situasjon der svært mange sto uten jobb.

Årsaken til det er at den ordningen som Stortinget i dag vedtar, og går tilbake til, innebærer at alle som har vært ledige i mer enn åtte uker, får utbetalt feriepenger på det beløpet året etter at de var arbeidsledige. Den ordningen som Høyre–Fremskrittsparti-regjeringen foreslo og fikk vedtatt i Stortinget, innbar at de som er arbeidsledige i mer enn ett år, kan ta fire uker ferie fra jobbsøking – med dagpenger uten avkorting. Med andre

ord: Man gir dagpenger og handlingsrom til dem som er langtidsarbeidsledige, istedenfor å etterbetale dagpenger til dem som er tilbake i jobb.

Den andre endringen som gjøres – eller rettere sagt ikke gjøres – er endringene i avkortingsreglene i uføretrygden. Uførereformen, som ble vedtatt for ti år siden, skulle gjøre det enklere å kombinere uføretrygd med jobb. Når man har ventet i ti år og ser at reformen ikke fungerer som den skulle, er man nødt til å gjøre justeringer. Sysselsettingsutvalget har sagt at dagens ordning med et fribeløp kan fungere som en barriere for å komme seg ut i jobb, iallfall for å jobbe mer.

Vi kan dokumentere at mange uføre i realiteten tjener så lite på å jobbe utover 0,4G at det fører til at flere lar være. Dette er stikk i strid med målet med uførereformen. En konsekvens av endringene som er foreslått av Solberg-regjeringen, og som er videreført av Støre-regjeringen, er at retten til hjelpemidler for å komme seg ut i jobb fra første krone innføres – ikke bare for dem som kan sannsynliggjøre en inntekt over 0,4G.

Det er greit nok: Stortingsflertallet er ikke enig verken i Solberg-regjeringens eller Støre-regjeringens forslag. Men så er det slik at uførereformen fortsatt ikke har oppnådd ett av de viktige målene, og derfor er det spennende å se fremover ikke bare hva flertallet i Stortinget i fellesskap kan være imot, men også hva de kan være for.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:16:14]: Jeg vil takke saksordføreren for en godt gjennomført sak. Saken gjelder lovendringer som er nødvendige for å følge opp forslag som fremmes i forslag til statsbudsjett for 2022 i proposisjonen fra Solberg-regjeringa, tillegget fra nåværende regjering og avtalen mellom regjeringspartiene og SV i Stortinget.

Først vil jeg takke SV for de konstruktive forhandlingene som har vært. Det er noe av det aller viktigste i denne saken. Gjennom de forhandlingene fikk vi en stor forbedring av en rekke tiltak innenfor Arbeids- og sosialdepartementets budsjett. Det er jeg veldig glad for. Det gjelder feriepenger av dagpenger som en har fått i 2021, hvor feriepengene utbetales i 2022. Det gjelder at man ikke skal få reduksjon i uføreytelsene ved inntekt inntil 0,4G, og det gjelder å få vekk taket på summen av uføretrygd og barnetillegg. Så er det en sak som ikke er inne her, men som også gjelder det samme området, og det er at barnetrygden ikke lenger skal hensyntas i forbindelse med utmåling av kommunal sosialstøtte. Dette har gjort budsjettet fra den rød-grønne regjeringa bedre, og det er vi glad for. Det har vært et konstruktivt samarbeid som gjør at folk har større tillit til vår regjering nå.

Det som da er første punkt, er den midlertidige feriepengeordningen – og da i folketrygden. Det foreslås en særskilt paragraf, § 4-14 i folketrygdloven, for feriepenger av dagpenger opptjent i 2021. Nærmere regler fastsettes i forskriften. Det som budsjettforliket innebærer, er at en viderefører den midlertidige ordningen med feriepenger uten innstramminger, altså at en bruker en sats på 10,2 pst., at en ikke har noen redusert periode for inntjening, at en ikke har noe krav om å ha mottatt dagpenger i minst 25 uker, og at det ikke er noe tak på 12 000 kr. Det har vært en viktig sak fra fagbevegelsen, og det er da rettet opp.

Når det så gjelder arbeidsavklaringspenger, blir det nå innført en ny unntaksmulighet fra varighetsbegrensningene for AAP, som altså betyr at folketrygdlovens § 11-12 andre ledd bokstav a foreslås endret, slik at det også skal kunne gis forlenget stønadsperiode dersom mottaker først etter lang ventetid på behandling i helsevesenet ikke har fått den nødvendige medisinske avklaringen eller arbeidsrettede tiltak. Dette er vesentlig, og det er en sak vi kommer tilbake til i forbindelse med at det må bli en ny varig ordning, fra 29. eller 30. juni i 2022, for det forslaget vi nå går inn på, går altså fram til 1. juli 2022.

Det neste er at vi greide å endre en reduksjon i uføreytelsene fra folketrygden og offentlige og private tjenestepensjonsordninger mot arbeidsinntekt dersom den uføretrygdede tjente mer enn 0,4G. Regjeringa Solberg sa at det var en svært gunstig ordning å jobbe inntil fribeløpet, og representanten Asheim sa nå at sånn reglene er – og sånn vi fortsetter med, med 0,4G, altså ca. 40 000 kr eller i overkant av det – er det en barriere som er problematisk. Hvis en skulle endre på den ordningen, er det ved at den barrieren på 0,4G endres sånn at en tar en trinnvis nedtrapping av uføretrygden dersom en har en inntekt høyere enn 0,4G. Det er en meget viktig ordning, og jeg er veldig glad for at vi fikk til det.

Så har vi den store symbolsaken som den forrige regjeringa innførte, med et tak på summen av barnetillegg og uføretillegg, som oppheves fra 1. juli 2022. Det er en stor og viktig endring. Det var den som provoserte aller mest, for det var arbeidslinja i sin ideologiske form fra den forrige regjeringa: Ingen skulle ha høyere uføretrygd og barnetillegg enn det som en hadde av tidligere lav inntekt. Her må det brukes kløkt, det må brukes fornuft, og det er inne i avtalen nå. Stor takk!

Gisle Meininger Saudland (FrP) [10:21:40]: Vi behandler Prop. 4 L for 2021–2022. Den omhandler endringer i både folketrygdloven og andre lover. Jeg går ikke inn på hver enkelt – saksordføreren har redegjort godt for dette.

Jeg kommer til å fokusere på to ting i mitt innlegg.

Det er ganske oppsiktsvekkende hvordan Stortingets vedtak ikke blir fulgt opp før det kommer en budsjettenighet. Stortinget har etter forslag fra Fremskritts-

partiet vedtatt feriepenger på dagpenger, og det ble ikke fulgt opp verken av regjeringen Solberg eller regjeringen Støre til tross for at Arbeiderpartiet gang på gang lovte det i valgkampen. Det som er rart, er at SV måtte forhandle inn i et budsjettforlik noe Stortinget hadde bestemt. Jeg ser ikke bort fra at dette var forhandlingstaktikk fra regjeringen Støre, og at man brukte feriepengene til folk som en «poker chip» i disse forhandlingene. Det som hadde vært mest anstendig, var faktisk å ha fulgt opp Stortingets vedtak og innført dette til å begynne med. Men uansett omstendighet er det gledelig at feriepenger nå likevel kommer på plass.

En annen sak hvor regjeringen Støre brukte «copy paste» fra regjeringen Solberg, var da de ønsket å kutte i fribeløpet til uføre. Partiet for vanlige folk ville altså at en uføretrygdet som tjener la oss si 40 000 kr i året utover uføretrygden, skulle miste 14 000 kr i året før skatt. Det kan kanskje være fornuftig med en slakere modell, som noen av de foregående talerne har nevnt, men å tro at det skal være et godt insentiv å frata folk trygd om man tjener 5 000 kr, 10 000 kr eller 30 000 kr i året, handler ikke om arbeidslinja, det er kun usosialt.

Heldigvis ble ikke det vedtatt, selv om både Høyre, Kristelig Folkeparti, Venstre, Arbeiderpartiet og Senterpartiet sa at de i utgangspunktet ønsket å avkorte uføretrygden til folk. Fremskrittspartiet er uansett glad for at det som vi i utgangspunktet ønsket og foreslo, nå likevel blir vedtatt – både når det gjelder feriepenger og uføretrygd. Det viser at opposisjonen spiller en viktig rolle i dette storting, og Fremskrittspartiet kommer til å fortsette å komme med forslag og ta opp saker i denne salen som er viktig for folk.

Kirsti Bergstø (SV) [10:24:29] (komiteens leder): Jeg vil starte med å takke saksordføreren for et godt arbeid og gjengjelde takken fra representanten Lundteigen for et godt samarbeid knyttet til budsjettforhandlingene. Det har ført til en ny politisk kurs og et mer sosialt budsjett. Det virker også inn på de endringene vi behandler i dag, som er flere viktige endringer for folk.

Flere har vært inne på feriepengeordningen allerede, og det er klart: Forhåpentligvis blir det færre permitterte når en lønnstøtteordning kommer på plass. Men det betyr ikke at de som har vært arbeidsløse, de som har stått uten arbeid, ikke trenger feriepenger. Derfor er det veldig gledelig at det er endringer på både kort og lang sikt i vente, der budsjettenigheten har pekt på en varig ordning som det er flertall for her. Det handler om at det å være arbeidsløs på ingen måte er det samme som å ha fri, og at også folk som er permitterte og arbeidsløse, skal ha muligheten til ferie med familien sin.

Det er også gledelig at fribeløpet ikke ble redusert. Jeg forstår veldig godt intensjonen bak sysselsettingsutvalget og ønsket om at det skal være mulig å jobbe mer for dem som har evne til det til tross for sviktende helse, men der gjelder det å se at skjemaet og livet ikke alltid er sammenfallende, og å lytte til alle dem som har brettet ut livet sitt og helsehistorien sin for at vi skulle lande klokt og i deres interesse her i dag. Jeg er veldig glad for at det skjer, for det er vel få som ikke har fått e-post fra fortvilte folk som har fryktet ikke å kunne være støttekontakt lenger eller å få en evig runddans med Nav om man klarer å jobbe litt. Så må man heller komme tilbake og se på hvordan man kan styrke muligheten for å jobbe når man er ufør, og også vurdere å heve fribeløpet ved en senere anledning.

Det er spesielt gledelig at barnetillegget for uføre ikke lenger skal reduseres. Det betyr utrolig mye for folk, særlig for dem som har lite. Det kan være forskjellen på om ungene kan fortsette på fotballen når våren kommer og beina har vokst og de gamle skoene har blitt for små, eller om de må slutte fordi det ikke er penger til nye sko.

Det å ha et tillegg som faktisk sørger for at brød og bukser er på plass selv om mamma eller pappa har mistet helsen sin, er grunnleggende i velferden. Det er også gledelig at vi gjennom budsjettavtalen har fått på plass at også de som har minst, og som må søke om økonomisk sosialhjelp, skal få beholde barnetrygden.

Når det gjelder arbeidsavklaringspenger, er det noen viktige endringer i dag. Det er helt avgjørende at man får forlenget perioden for dem som ikke er avklart. Men også her er det viktig å komme tilbake til varige løsninger, for vi vet at de innstrammingene og kuttene som har vært, har preget folks liv på en veldig alvorlig måte og bidratt til økende økonomiske forskjeller – både gjennom reduksjon i løp, gjennom karenstid og gjennom reduksjon til de unge.

Så vil jeg helt til slutt nevne fangstmenn og fiskere, som ikke regnes å ha en budsjettkonsekvens, men der SV likevel vil følge nøye med for å vurdere hvilke utfall endringene vil få for folk.

Mímir Kristjánsson (R) [10:29:13]: Valget i høst representerte et utrolig kraftig signal fra folk i Norge om at man ønsket en ny kurs. Etter åtte år med usosiale kutt i en rekke trygdeordninger under Solberg-regjeringen stilte altså 100 av 169 mandater i denne salen seg trygt på rød-grønn side etter valget. Det var et kraftfullt signal om at det måtte føres en ny politikk i landet. Det var derfor så mange rød-grønne velgere ble sjokkert, skuffet og rasende da de oppdaget at en rekke av de mest sentrale valgkampløftene til Arbeiderpartiet og Senterpartiet ikke var kommet med i tilleggsnummeret fra regjeringen.

Det er særlig to avgjørende punkter der mange var skuffet. Det ene gjaldt feriepenger på dagpenger, som

var et tydelig løfte fra begge rød-grønne partier i regjeringen, men som likevel var falt ut av tilleggsnummeret. Det andre var at man videreførte regjeringen Solbergs kutt i fribeløpet for uføre.

Derfor er det med stor glede vi kan stå her i dag og oppsummere at det trykket og presset som har kommet mot regjeringen, har ført fram, at disse sakene og en rekke andre saker – som barnetillegg for uføre, forbedring av arbeidsavklaringspenger osv. – nå synes å være på vei. Jeg må takke ikke bare SV og LO, men også alle de gode kreftene i Arbeiderpartiet og Senterpartiet som har presset på for å få disse tingene i orden.

Feriepenger på dagpenger til arbeidsløse er en helt sentral rettighet som skal sikre at man også året etter at man har kommet tilbake i jobb, skal ha mulighet til å ta en ferie. For veldig mange er det ikke frivillig å ta ferie engang. Det blir man nødt til å ta, og da trenger man penger til å ha ferie, selv om man har vært arbeidsløs året i forveien.

Jeg tør minne denne salen om den feriepengeordningen stortingsrepresentantene har vedtatt for seg selv, som jo innebærer at man får dobbelt opp og dobbelt opp med feriepenger – ikke bare det første året man blir valgt inn på Stortinget, men også året etter at man har gått ut – og det til tross for at man får tolv måneders honorarer, og ikke elleve, slik som i en vanlig feriepengeordning.

Den andre saken som for alvor satte sinnene i kok denne høsten, var kutt i fribeløpet for uføre. Det kan godt hende vi skulle hatt en slakere opptrapping av fribeløpet, men det må jo da være på toppen av fribeløpet på 0,4G. Hvis man hadde hatt et forslag i tråd med det sysselsettingsutvalgets prinsipp var – på toppen av fribeløpet på 0,4G – da kunne man begynt å diskutere en ordning som kanskje stimulerte til mer arbeid. Men ved å fjerne fribeløpet i sin helhet så man ganske raskt – og jeg tror jeg kan si på vegne av de fleste her i denne salen at det er få saker som har utløst så mange fortvilte, rasende tilbakemeldinger fra folk som denne har gjort – at en rekke uføre opplyste om at de nå ville slutte i de vervene de hadde, med de småjobbene de hadde, med de få mulighetene de hadde til å bidra i økonomien og samfunnet. Hvis det usosiale forslaget hadde blitt stående, ville det, stikk i strid med det representanten Asheim hevdet var regjeringens hensikt, ha skjøvet tusenvis på tusenvis av uføre ut av det lille de deltar i arbeidslivet.

Derfor er det utrolig godt at man har fått snudd den saken, og at vi beholder fribeløpet for uføre. Men jeg må jo si at jeg synes det er litt urovekkende hvor mange av partiene i denne salen som ikke syntes å være obs på hva denne saken handlet om, før etter at kuttene var foreslått og kommet i gang. Det gir jo grunn til bekymring dersom det er sånn at representantene i denne sal og representantene for en rekke partier i denne sal ikke kjenner hverdagslivet til uføre mennesker i Norge, som er en enormt stor befolkningsgruppe, godt nok til å forstå hvor katastrofale konsekvensene av en sånn ordning vil være.

Som presidenten var inne på tidligere i dag: Det er snart jul, og da får man jo ta det gode med det gode og gratulere både regjeringspartiene og SV med å ha klart å ordne opp i en rekke av de mest usosiale kuttene som kom under Solberg-regjeringen. Så får man bare håpe at det er den leia dette fortsetter i, og at det ikke blir nødvendig å lage et folkeopprør hver eneste høst for å få på plass grunnleggende valgkampløfter.

Statsråd Hadia Tajik [10:34:18]: Eg er glad for at Arbeidarpartiet, Senterpartiet og SV gjennom budsjettforliket er einige om å vidareføra feriepengeordninga frå 2021 i eitt år til. Lovforslaget som er lagt fram, gjev heimel for ei sånn ordning, og regjeringa vil koma tilbake til Stortinget med forslag til ei varig ordning for ferietillegg til dagpengar med opptening i 2022. Det ser eg fram til.

Så er det stramme vilkår for rett til forlengd stønadsperiode for arbeidsavklaringspengar, og i denne proposisjonen ligg det forslag om at det kan verta gjeve unntak ved lang ventetid på behandling. Det inneber at mottakarane av arbeidsavklaringspengar som fyrst etter lang ventetid på behandling har begynt med hensiktsmessig medisinsk behandling og/eller arbeidsretta tiltak, skal kunna få rett til forlengd stønadsperiode i inntil to år, sånn som dei andre unntaka gjer i dag. Det er ei endring som skal tre i kraft frå 1. juli 2022. Men eg har lyst til å understreka at denne endringa ikkje er den einaste endringa av arbeidsavklaringspengar som dagens regjering vil føreslå. Som nemnt i tilleggsnummeret tek regjeringa sikte på å fremja forslag om endringar i arbeidsavklaringspengeordninga som følgjer opp Hurdalsplattforma på dette området, og det kjem me tilbake til så tidleg som mogleg i 2022.

I mellomtida har regjeringa føreslått å forlengja perioden då ein kan få arbeidsavklaringspengar etter folketrygdloven § 11-12, fram til og med 30. juni 2022. Eg har òg sett at nokon har stilt spørsmål ved kva som skjer med dei som er avklart til arbeid etter ein periode på arbeidsavklaringspengar. Eg vil difor presisera at regjeringa naturleg nok vil forlengja perioden då ein kan få arbeidsavklaringspengar etter folketrygdloven § 11-17, ytterlegare, ut januar 2022, på same måten som retten til å få dagpengar er føreslått forlengd til same tidspunkt.

Barnetillegget til uføre er eit viktig tilskot til barnefamiliar som har ein svak økonomi. Tillegget utgjer 40 pst. av grunnbeløpet for kvart barn, og det vert behovsprøvt mot inntekta til foreldra. Den førre regjeringa

endra reglane for barnetillegget til uføre ved å innføra eit tak for summen av barnetillegg og uføretrygd. Det er noko som har ramma personar med svært låg inntekt, og har bidratt til å auka sosiale forskjellar. Så eg er glad for at Arbeidarpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har vorte einige om å oppheva dette taket frå 1. juli 2022. Det er ei endring som inneber at ein del uføre som forsørgjer barn under 18 år, vil få auka utbetaling av barnetillegg.

I den føreslåtte proposisjonen ligg det òg eit forslag som er i tråd med intensjonane i pensjonsreforma frå 2011, og som handlar om at dagpengemottakarar som får alderspensjon frå private tenestepensjonsordningar, ikkje lenger skal få dagpengar reduserte mot alderspensjonen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Henrik Asheim (H) [10:37:44]: Diskusjonen om feriepenger på dagpenger er for så vidt grei, og som statsråden har svart på tidligere, har hun presisert at dette er noe regjeringen har sagt at de skal reversere, men at det ikke ble rom til å gjøre det i tilleggsproposisjonen. Det som vi ikke har hørt så mye om, er hva statsråden og regjeringen mener om forslaget til endringer i fribeløp for avkorting av uføretrygd. Jeg spør oppriktig av interesse: Er det slik at statsråden i utgangspunktet var tilhenger av den endringen som Solberg-regjeringen foreslo, og som også lå inne i tilleggsproposisjonen fra regjeringen Støre, eller deler statsråden regjeringspartienes entusiasme i Stortinget over at forslaget hun selv har lagt frem, ikke ble vedtatt?

Statsråd Hadia Tajik [10:38:32]: Denne regjeringa ønskjer å gjera det lettare å kombinera det å få uføretrygd med det å vera i arbeid. Når det gjeld dette konkrete forslaget, sjølv om det ikkje var omdiskutert i sysselsetjingsutvalet, såg ein jo at det i høyringsrunden som kom i etterkant, var fleire som hadde gode og kritiske betraktningar knytte til kva for effekt den typen ordning ville kunna ha. Eg meiner òg at debattane me har hatt i etterkant av at høgreregjeringa la dette forslaget fram, har bidratt til å kasta lys over at det potensielt kan ha ein del usosiale konsekvensar. Eg meiner difor at det budsjettforliket som Arbeidarpartiet, SV og Senterpartiet saman har kome fram til, er eit godt budsjettforlik, som varetek den sosiale dimensjonen på ein betre måte enn forslaget til høgreregjeringa. Me må sjølvsagt jobba systematisk framover med å gjera det enklare å kombinera det å få uføretrygd med det å kunna vera i arbeid.

Henrik Asheim (H) [10:39:25]: Jeg takker statsråden for svaret. En ting er den endringen som nå blir nedstemt i Stortinget – greit nok, da vil man ikke det. Det er for så vidt bare et virkemiddel. Som jeg sa i mitt innlegg, hadde uførereformen som mål at man lettere skulle kunne kombinere arbeid med uføretrygd. Jeg mener at man må se på de påpekningene som sysselsettingsutvalget har til det at man har en terskelverdi som gjør at barrieren for å jobbe mer for dem som kan det, blir for stor. Spørsmålet til statsråden blir da: Kan vi vente oss at det vil komme andre forslag til endringer i avkortingsreglene som vil gjøre det lettere å kombinere arbeid med uføretrygd, og kan det også innebære innstramming på noen områder mot å slippe opp på andre?

Statsråd Hadia Tajik [10:40:07]: Når det gjeld avkortingar av det slaget som høgreregjeringa har lagt opp til, ligg det ikkje føre planar om det. Det som Hurdalsplattforma skisserer, er f.eks. å leggja fram forslag om ei aktivitetsreform for unge uføre med ein jobbgaranti, som kan bidra til at fleire av dei som i dag hamnar på avklaringsløp, som i altfor stor grad fører til 100 pst. uførleik, i større grad skal få moglegheita til å testa ut arbeidsevna si og få ei tilknyting til arbeidslivet. Dette handlar om at ein ikkje skal gje opp unge menneske som kanskje kunne fått fleire moglegheiter viss dei hadde fått tettare oppfølging enn det dei får i dag.

Gisle Meininger Saudland (FrP) [10:41:02]: Nå kommer det feriepenger på dagpenger, og det er gledelig, Fremskrittspartiet er for det. Men jeg stusser på noe som statsråden sa i sitt innlegg, hun sa at hun ser fram til at feriepenger skal komme, hun sa hun var «glad» – jeg husker hun brukte det ordet. Det jeg synes er litt underlig, er at da statsråden for ikke mer enn en måned siden, i november, sto her i denne sal da min gode kollega Dagfinn Henrik Olsen stilte spørsmål om nettopp dette, sa statsråden at regjeringen ikke ville innføre feriepenger på dagpenger. Hun sa:

> «Når det gjeld budsjettet for 2022, var me nøydde til å gjera ei heilskapleg økonomisk vurdering.»

Statsråden sa i tillegg at renten kunne gå opp hvis man innførte feriepenger på dagpenger – for fire uker siden. Er statsråden enig i det hun sa for fire uker siden? Eller fører ikke feriepenger på dagpenger lenger til økt rente og en uansvarlig økonomisk politikk?

Statsråd Hadia Tajik [10:42:05]: Eg trur eg var tydeleg på òg i den førre runden då dette vart diskutert, at det ikkje nødvendigvis er ein kausal relasjon mellom det å setja av pengar til feriepengar på dagpengar og at renta automatisk vil gå opp, men at ein sjølvsagt er nøydd til å gjera ei heilskapleg økonomisk vurdering. Det gjorde ein då, det har ein òg gjort i etterkant. Eg og denne regjeringa har heile tida vore for at ein innfører ei betre ordning knytt til feriepengar på dagpengar. Det

gav eg òg uttrykk for den gongen. Eg er glad for at dei diskusjonane me har hatt knytte til budsjettforliket her på Stortinget mellom Arbeidarpartiet, SV og Senterpartiet, har gjeve rom for nye heilskaplege vurderingar. Eg ser som sagt veldig fram til å leggja fram ei varig ordning for ferietillegg til dagpengar med opptening i 2022.

Kirsti Bergstø (SV) [10:43:12]: Det har blitt enighet om en viktig forlengelse av arbeidsavklaringspengene, og det er også en del endringer som gjøres i dag. Men statsråden varslet selv i sitt innlegg at det er ytterligere endringer i vente, og det ligger også i budsjettenigheten mellom SV, Arbeiderpartiet og Senterpartiet. Nå er jo statsråden kjent for sitt grundige arbeid og skal få tid til å gjøre også det. Jeg lurer likevel på om vi allerede nå kan få høre noen refleksjoner rundt både innholdet i arbeidsavklaringspengene for framtiden og tidsperspektivet i arbeidet – ut fra statsrådens syn.

Statsråd Hadia Tajik [10:44:09]: Eg takkar for spørsmålet. Det er behov for å gjera ein del endringar knytte til arbeidsavklaringspengeordninga både på kort og på lengre sikt. Noko av det som gjeld på kort sikt, håpar eg me vil kunna klara både å senda på høyring og få behandla på Stortinget på ein måte som gjer det mogleg med ikraftsetjing allereie frå 1. juli, altså rett etter at den forlenginga som me har lagt opp til i tilleggsproposisjonen frå regjeringas side, vil gå ut i tid. Det betyr at det eg vil leggja opp til, er å gjera ein del endringar som varetek den sosiale dimensjonen betre, og som gjer det meir sannsynleg for fleire å kunna verta avklart – ikkje minst avklart til arbeid. På lengre sikt er me nøydde til å sjå på korleis me kan vareta dei som er på arbeidsavklaringspengeordninga på ein måte som sikrar tettare oppfølging enn i dag.

Mímir Kristjánsson (R) [10:45:16]: Da vi diskuterte denne saken om feriepenger på dagpenger tidligere i høst, belærte statsråden meg og Rødt om ansvarlig økonomisk politikk. Det var uansvarlig å innføre feriepenger på dagpenger i den økonomiske situasjonen som var i november. Siden den gang, og etter at man havnet i forhandlinger med SV, har jo regjeringen ikke bare gjeninnført feriepenger på dagpenger, men også en rekke andre nye tiltak, som f.eks. barnetrygd for uføre, og man har reversert kuttet i fribeløpet for uføre.

Hvilke konkrete ting i norsk politikk er det som har endret seg mellom november og i dag som gjør at det som den gang var totalt uansvarlige forslag fra Rødt, nå virker å være svært ansvarlige, ifølge regjeringens egen politikk?

Statsråd Hadia Tajik [10:46:09]: No er det jo sånn at Raudt sine alternative statsbudsjett har heilt andre forslag til inndekning enn det dagens regjering har føreslått for det heilskaplege opplegget som skal gjelda for 2022. Eg meiner framleis at eg står på ganske trygg grunn når eg etterlyser trygg økonomisk styring. Det Raudt i sitt alternative statsbudsjett legg opp til, er såpass omfattande og umiddelbare bl.a. skatteendringsforslag at det er vanskeleg å sjå at det er forsvarleg frå eitt år til eit anna. Men det Arbeidarpartiet, SV og Senterpartiet heilskapleg sett har lagt opp til, er både ein skatteprofil som bidrar til meir omfordeling og føreseielegheit, og ikkje minst satsingar som bidrar til ein større grad av sosial rettferd.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

De talerne som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Torbjørn Vereide (A) [10:47:13]: Dette har vore nokre spennande månader, og eg må seie at som heilt fersk representant har debattane gått veldig inn på meg. Ein møter folk som har hamna på utsida av samfunnet, som har vore fanga i jungelen og ventar på avklaring, og som har opplevd stigma og at livsgrunnlaget og ordningane blir rokka ved, og då er det klart at tillitten til det norske systemet blir svekt for mange. Nettopp difor er eg utruleg glad for at vi no har fått ei regjering som tek tak i dette, og som skaper tryggleik m.a. ved å gjere betringar og meir rettferdige endringar i arbeidsavklaringspengane både for dei som er under avklaring, og for dei som er ferdig avklarte og ventar på å få noko å drive med.

Det å kjenne på stigma samtidig som ein knapt har råd til å få husstanden, jula og barne- og familieøkonomien til å gå rundt, er krevjande for veldig mange. Spesielt har vi møtt mange uføre dei siste vekene som har kjent på frykta for kva som vil skje viss det blir ytterlegare avkortingar i uføretrygda. Representanten Meininger Saudland frå Framstegspartiet kan gjerne seie at det har gått tregt med ny regjering, men eg vil seie at på åtte år med borgarleg regjering skjedde det ingen ting verken her eller når det gjeld feriepengar på dagpengar. Det måtte eit nytt fleirtal til.

Vi skal sørgje for at fleire kjem seg ut i aktivitetar og ut i arbeidslivet – alle dei som har ressursar og restarbeidsevne til det. Men vår arbeidslinje handlar om noko anna enn den førre regjeringa si. Det handlar om å gje moglegheiter og skjøne at det ikkje berre er for å vere snill og grei at vi har ein del av desse ordningane. Det er fordi det er det beste for heile samfunnet vårt – at ein ser verdiane i kvarandre, og at ein gjev kvarandre moglegheita til å delta i samfunnet og i fellesskapet.

Dette er berre starten. Eg ser fram til alt som vi skal få til saman med kvarandre i tida som kjem.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 3.

Sak nr. 4 [10:50:10]

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i lov om lønnsplikt under permittering (økning av arbeidsgiverperioden) (Innst. 73 L (2021–2022), jf. Prop. 16 L (2021–2022))

Presidenten: Etter ønske fra arbeids- og sosialkomiteen vil presidenten ordne debatten slik: 3 minutter til hver partigruppe og 3 minutter til medlemmer av regjeringen.

Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til inntil tre replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen, og de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får også en taletid på inntil 3 minutter.

Tuva Moflag (A) [10:50:57] (ordfører for saken): I forbindelse med tilleggsnummeret og budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti foreslås det å øke arbeidsgivers lønnsplikt i starten av en permitteringsperiode – arbeidsgiverperiode 1 – fra 10 til 15 dager. Med unntak av Fremskrittspartiet støtter hele komiteen denne endringen.

Jeg vil understreke at situasjonen endrer seg raskt. Denne endringen ble lagt fram fra regjeringen med begrunnelse i et arbeidsmarked i bedring. Vi har nå i høst blitt vant til å leve i et åpent samfunn igjen, og så kom omikron og snudde alt på hodet igjen. Jeg vil derfor – og jeg er glad for at både næringsministeren og arbeidsministeren sitter i salen – sende med en forventning fra i hvert fall oss i Arbeiderpartiet på Stortinget om at man fortsatt følger situasjonen tett, for når vi ser på det tidspunktet denne proposisjonen ble lagt fram, og i dag når vi vedtar den, vet vi at ting kan endre seg raskt i de neste ukene.

Med det sagt legger jeg fram komiteens innstilling i dag. Jeg har registrert at det har kommet et løst forslag fra Fremskrittspartiet til denne saken i dag, og gir da beskjed om at Arbeiderpartiet ikke støtter det forslaget.

Anna Molberg (H) [10:52:35]: Etter den forrige pandemibølgen har norsk økonomi styrket seg i høyt tempo. Etterspørselen etter arbeidskraft har økt. Arbeidsledigheten har falt raskt, og vi nærmer oss nivået før pandemien. Vårt største problem på arbeidsmarkedet har tidvis faktisk vært ledige stillinger og mangel på arbeidskraft. Når arbeidskraft plutselig har blitt en knapp ressurs, er det nødvendig ikke å ha så sterke insentiver til å binde opp permitterte i bedrifter med lav aktivitet. Det er ikke riktig når vi ser at andre bedrifter etterlyser folk. Dette er bakgrunnen for at Høyre støtter regjeringens forslag om å øke arbeidsgiverperioden for lønnsplikt under permittering.

Vi ser imidlertid at smittesituasjonen ikke er helt den samme som da denne proposisjonen ble oversendt Stortinget. Vi vet at de neste ukene er uforutsigbare, og vi vet at vi kanskje må gå tilbake på avgjørelser som er tatt i en tid da ting så lysere ut.

Høyre har presset på for at det skal komme på plass en lønnsstøtteordning. Det er en viktig akutthjelp for at bedriftene så langt som mulig unngår å permittere. Lønnsstøtte er derfor en god løsning på kort sikt, men får vi en langvarig situasjon med høy smitte og det som hører med, bør vi gå tilbake og vurdere permitteringsreglene på nytt.

Det er nemlig et viktig forbehold for Høyre i denne saken. Beslutningen om å øke arbeidsgiverperioden for lønnsplikt ved permittering bør raskt kunne endres. Dersom vi ser at smitten øker og risikoen for permitteringer vokser, må vi områ oss. Høyre vil følge situasjonen nøye og foreslå endringer dersom det blir behov for det. Vi forventer selvsagt også at regjeringen ikke lar proposisjonen bli en hvilepute, men at man i en særegen situasjon alltid er beredt på å endre standpunkt. På samme måte som under pandemibølgen i fjor skal vi, så godt vi kan, imøtekomme næringslivets og ansattes behov også denne gangen.

Eivind Drivenes (Sp) [10:55:05]: Koronapandemien har herjet verden i snart to år, og den har også truffet Norge hardt. Den rammer arbeidslivet, næringslivet og ikke minst privatlivet vårt. Virus har gjort livet vårt uforutsigbart i lange perioder nå. I dag diskuterer vi arbeidsgiverperiode 1 og Prop. 16 L. Gjennom de to siste årene har denne perioden blitt konjunkturjustert for norske arbeidsgivere når situasjonen har krevd det. Det har vært viktig.

Denne proposisjonen ble fremmet da Norge så litt annerledes ut. Det har mange vært inne på. Vi var litt mer optimistiske for en måned siden. Det er vanskelig å spå, og derfor bør vi holde oss til fakta som er i dag. Per nå må vi være innstilt på at det kan bli behov for endringer som følge av pågående smittebølge. Vi i Senterpartiet regner med at regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte hvis det er behov for det.

I denne proposisjonen foreslår regjeringen å justere antall dager fra 10 til 15 samt at disse lovendringene skal tre i kraft fra mars 2022. Vi i Senterpartiet støtter disse endringene, og på et eller annet tidspunkt må samfunnet vårt kanskje vende tilbake til normalen. Ingen vet hvordan framtiden blir, og godt er kanskje det. Det er nå nødvendig å signalisere at når pandemien er over, må normaliteten tilbake i det norske arbeidslivet, både for arbeidsgivere og for arbeidstakere.

Vi i Senterpartiet støtter heller ikke det løse forslaget fra Fremskrittspartiet.

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [10:56:52]: Øyeblikksbildet for tiden er at vi har fått en aggressiv bølge med covid-19. Regjeringen har innført inngripende tiltak som rammer samfunnet, herunder næringslivet spesielt.

Flere tusen mennesker har fått permitteringsvarsel, og mange flere risikerer å gå inn i julefeiringen med permitteringsvarselet i hånden. Dette kommer på toppen av en allerede svært krevende situasjon med høye strømpriser og de utfordringene det gir for folk flest.

På samme tid har regjeringen og Stortingets flertall, med unntak av Fremskrittspartiet, bestemt seg for å stramme inn permitteringsregelverket. Samtidig som regjeringen har innført strenge tiltak, råd og anbefalinger som i praksis betyr at julebord avlyses, bordreservasjoner kanselleres, og konserter blir avlyst, gir flertallet på Stortinget beskjed om at de vil normalisere permitteringsregelverket. Dette er ekstremt umusikalsk overfor dem som over lang tid har måttet bære byrden. Det betyr at lønnsplikten for arbeidsgivere skal øke fra ti til femten dager fra 1. mars 2022.

Fremskrittspartiet mener det er et helt feil signal å sende til bedrifter som allerede har stått i knestående over lang tid, etter snart to år med nedstengning, restriksjoner og begrensning på virksomhet. Fremskrittspartiet vil ikke støtte regjeringens forslag, og vi håper at resten av Stortinget tar til fornuft og støtter vårt løse forslag i saken, om redusert arbeidsgiverlønnsplikt til fem dager, noe næringslivet faktisk etterspør.

Vi bør raskt få på plass en lønnssystemordning som gjør at bedrifter kan slippe å permittere. Lønnsstøtte kan gjøre at flere bedrifter kan holde folk i arbeid, men for noen vil permittering rett og slett være uunngåelig.

I sak etter sak har vi sett den nye regjeringens vrangvilje overfor næringslivet og arbeidsgiverne. Ikke bare ønsker en å øke lønnsplikten ved permittering, men i en situasjon hvor sykefraværet øker i stor grad fordi folk følger myndighetenes råd og anbefalinger om isolasjon og karantene og om å bli hjemme ved symptomer, forventer en at arbeidsgiveren skal ta hele regningen.

Fremskrittspartiet har fremmet representantforslag i Stortinget om å redusere arbeidsgiverperioden ved sykefravær grunnet covid-19 til tre dager. Dette forslaget kommer ikke til behandling før utpå nyåret, men strengt tatt burde det ha vært hastebehandlet.

De økte kostnadene næringslivet har, kommer samtidig som regjeringen sender en skatteregning på 10 mrd. kr til næringslivet. Dette synliggjør at vi har fått en regjering som ikke skjønner, eller i verste fall ikke bryr seg om, næringslivets utfordringer.

I sum skaper regjeringen med dette utrygge arbeidsplasser. Det er viktig å stille opp for norske arbeidsgivere, slik at vi ikke risikerer at arbeidsplasser går tapt fordi den økonomiske byrden blir for stor. Vi er helt avhengig av at næringslivet fungerer, og av at vi har trygge arbeidsplasser.

Jeg tar opp forslaget fra Fremskrittspartiet.

Presidenten: Representanten Dagfinn Henrik Olsen har tatt opp det forslaget han refererte til.

Kirsti Bergstø (SV) [11:00:01] (komiteens leder): Den debatten vi har nå, viser hvor fort situasjonen kan endre seg i den krevende tiden vi er inne i nå. Forhåpentligvis vil en lønnsstøtteordning, når den kommer på plass, virke sånn at færre blir permittert, og at flere kan drive med bedriftsintern opplæring, kompetanseheving og nødvendig styrking av arbeidet på de ulike arbeidsplassene – i motsetning til den ordningen som har vært, med skjeve sosiale utslag og der vi ser at penger forsvinner ut av landet, og at det ikke er blitt stilt krav til den sosiale sikkerheten når det gjelder utbytteforbud eller at bedrifter ikke skal si opp folk.

Når vi ser at dagene er så uforutsigbare, og at situasjonen var annerledes da forslaget ble fremmet, er det veldig betryggende at vi har et flertall og en regjering som ikke bare har kontakt med partene, men som er tuftet på godt partssamarbeid. Derfor vil jeg fra SVs side poengtere nettopp viktigheten av det at man gjør løpende vurderinger, følger med og fortsetter et godt partssamarbeid for å treffe også her. Det er betryggende for arbeidsfolk i en mildt sagt uforutsigbar tid.

Helt til slutt vil jeg bare si at SV ikke støtter det løse forslaget som er fremmet i saken.

Statsråd Hadia Tajik [11:02:14]: Me er nøydde til å planleggja for normalisering og samtidig vera førebudde på meir akutte situasjonar med meir smitteverntiltak. Dette forslaget tek utgangspunkt i framtidig normalisering.

I innstillinga frå arbeids- og sosialkomiteen vert det føreslått ei endring i lov om lønsplikt under permittering som går ut på å auka talet på dei dagane arbeidsgjevar har plikt til å betala løn til dei permitterte i byrjinga av ein permitteringsperiode, frå 10 til 15 dagar. Bakgrunnen for forslaget om å auka denne arbeidsgjevarperioden er at arbeidsmarknaden har vore i ferd med å venda tilbake til normalen. Etterspurnaden etter arbeidskraft har auka gjennom heile hausten i 2021. Difor er det grunn til å sjå på normalisering av permitteringsregelverket.

Sjølv om me akkurat no ser ein stor auke i smittetala og det har vore nødvendig å setja i verk strengare smitteverntiltak, og det til og med kan vera nødvendig å sjå på

ytterlegare tiltak om omstenda krev det, meiner eg det er grunn til å førebu ei normalisering. Eg er glad for at eit stort fleirtal i komiteen har slutta seg til forslaget.

Regjeringa kjem til å følgja smittesituasjonen tett. Me vil vurdera kva tiltak som er nødvendige til kvar tid. I utgangspunktet legg regjeringa til grunn at lovendringa skal gjelda frå 1. mars 2022, og det er òg føresetnaden i statsbudsjettet som vert behandla i neste veke. Men merk at lovforslaget er utforma sånn at det er Kongen i statsråd som fastset iverksetjingstidspunktet, og som då kan vedta eit anna tidspunkt for iverksetjing om forholda skulle tilseia det. Det betyr at eg kan forsikra om at folk og næringsliv vil verta tekne vare på ved at regjeringa vil følgja forholda og smittesituasjonen nøye.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [11:04:30]: For kort tid siden valgte regjeringen og Stortinget å videreføre retten til sykepenger ut juni 2022. Dette gjorde vi fordi vi så at smitten var oppadgående. Det naturlige ville vært at man også videreførte ordningen med redusert arbeidsgiverperiode. Det gjorde man ikke. Etter at jeg kom inn i salen, har jeg sett at det er kommet et brev fra departementet som sier at man nå vurderer å redusere det til fem dager fra 1. desember. Man har tatt inn over seg det som skjer, men man gjør det jo i etterkant av at bedriftene har begynt å få kostnader. Ville det ikke vært mer formålstjenlig for bedriftene at regjeringen, også når det gjelder arbeidsgiverperioden under permittering, var i forkant av problemet og sa at det blir fra og med dags dato fordi problemet er der? Det settes smitterekorder hver dag, og så virker det som om man prøver å tegne et bilde av at det er en normal situasjon vi er på tur inn i.

Statsråd Hadia Tajik [11:05:30]: Eg har ikkje hevda at det er ein normal situasjon. Det eg har sagt, er at det er behov for å forbereda normalisering. Eg vil anta at representanten er einig i at det er eit mål å koma i ein situasjon der både arbeidsmarknaden og smittesituasjonen er tilnærma normal, og at me må ha lagt grunnlaget for å kunna koma tilbake dit.

Det denne regjeringa har vore oppteke av, er at det skal vera ein grad av parallellitet knytt til kva slags smitteverntiltak det er ein innfører, og kva slags økonomiske tiltak det er ein følgjer opp med. Det er liten tvil om at denne regjeringa har klart å oppnå det i mykje større grad enn høgreregjeringa, som representanten har støtta budsjetta til gjennom dei siste åtte åra. Denne regjeringa har òg lagt stor vekt på å ha tett kontakt med partane i arbeidslivet i utforminga av dei økonomiske tiltaka. Det kjem me til å fortsetja med å gjera, for på den måten å vareta behova til både folk og bedrifter på ein betre måte enn den førre regjeringa gjorde.

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [11:06:34]: Ja, jeg er enig med statsråden i at det selvfølgelig er naturlig at vi skal forberede oss på en normalsituasjon, men vi er faktisk ikke på tur inn i det. Undertegnede er navigatør av profesjon. Jeg er i mitt yrke bestandig nødt til å forholde meg til realitetene når jeg skal navigere, og det innebærer å forholde meg til den situasjonen og det bildet som jeg er i. Synes statsråden det er naturlig, når man er på tur inn i en situasjon der svært mange blir permittert – vi ser det hver dag – å samtidig sende et signal om at vi er vei til å normalisere og gå tilbake til 15 dager, istedenfor å ta inn over seg det som næringslivet etterspør, som er fem dagers arbeidsgiverperiode?

Statsråd Hadia Tajik [11:07:18]: Eg er ikkje navigatør. Eg vil likevel tru at det vil løna seg å forsøkja å sjå lenger fram når me skal navigera, ikkje berre til dei neste 100 eller 200 metrane som ligg framfor oss, men at me set oss litt meir langsiktige mål for korleis me vil at samfunnet vårt skal utvikla seg – at me òg legg planar for å kunna klara å koma til den situasjonen. Når det gjeld den akutte situasjonen med auka smitte og behov for smitteverntiltak, akutte endringar og forsterking av økonomiske tiltak, har regjeringa vareteke det og vil fortsetja å følgja situasjonen tett og koma med ytterlegare tiltak viss det skulle vera nødvendig. Men det er viktig å sjå litt lenger fram òg. Det tør eg å påstå sjølv om eg ikkje er navigatør.

Presidenten: Replikkordskiftet er avsluttet.

Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 4.

Sak nr. 5 [11:08:15]

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i lov om endring i lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (forlengelse av midlertidig unntak fra avkortingsreglene for alderspensjon som følge av covid-19) (Innst. 75 L (2021–2022), jf. Prop. 32 L (2021–2022))

Tuva Moflag (A) [11:08:54] (ordfører for saken): Den proposisjonen som er lagt fram her i dag, vil innebære en forlengelse av de midlertidige unntakene i lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover som ble innført våren 2020, og som har blitt forlenget i flere runder, senest fram til 1. januar 2022. Dette handler om at helsepersonell som er pensjonert, kan fortsette å arbeide uten avkorting i pensjonen.

Komiteen merker seg at regjeringen i denne proposisjonen påpeker at unntaksreglene knyttet til håndtering av pandemien ikke skal vare lenger enn nødvendig

– når vi er inne på navigasjon og det å se framover på både kort og lang sikt. Utgangspunktet er at denne forlengelsen legges fram til 1. juli 2022, men at man selvfølgelig tar en ny titt på dette ved behov.

Det er en samlet komité som legger fram denne innstillingen.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 5.

Sak nr. 6 [11:10:05]

Innstilling fra næringskomiteen om Endringer i mineralloven (retting av inkurier) (Innst. 43 L (2021–2022), jf. Prop. 13 L (2021–2022))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

Sak nr. 7 [11:10:20]

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2021 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet (Innst. 72 S (2021–2022), jf. Prop. 24 S (2021–2022), unntatt kap. 541 og 542)

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

Sak nr. 8 [11:10:42]

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2021 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet (ekstra utbetaling til mottakere av bostøtte som hjelp til å dekke høye strømutgifter) (Innst. 97 S (2021–2022), jf. Prop. 38 S (2021–2022))

Presidenten: Etter ønske fra kommunal- og forvaltningskomiteen vil presidenten ordne debatten slik: 5 minutter til hver partigruppe og 5 minutter til medlemmer av regjeringen.

Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til inntil sju replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen, og de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

Siri Gåsemyr Staalesen (A) [11:12:04] (ordfører for saken): Fram mot denne vinteren har strømprisene vært økende. Enkelte dager og timer har prisene vært svært høye. Det er forventet at kraftprisene vil holde seg på et høyt nivå gjennom vinteren. Utviklingen er likevel usikker og avhenger av værforholdene og kraftsituasjonen i landene rundt oss.

Forbruket av strøm er høyest om vinteren, og komiteen samlet ser at situasjonen kan bli belastende, særlig for mange vanskeligstilte husholdninger. Med denne proposisjonen fremmer regjeringen forslag om å øke bevilgningene til bostøtte i 2021 for å dekke en ekstraordinær utbetaling. Komiteen mener det er viktig med tiltak som kan imøtekomme de høye strømprisene, som særlig rammer dem med lave inntekter. Komiteen vil vise til at utbetalingene skal gjøres i desember, samtidig som ordinær bostøtte utbetales. Vi behandler denne saken raskt fordi det haster.

Det er en samlet komité som støtter proposisjonen lagt fram av regjeringen, og det er en samlet komité som mener det er viktig med tiltak som kan imøtekomme de høye strømprisene vi har nå. Strømprisene påvirker lommeboken til oss alle, men særlig dem med minst fra før.

Regjeringen presenterte lørdag en midlertidig ordning som vil hjelpe vanlige folk i hele landet med å håndtere de rekordhøye strømprisene gjennom vinteren. Gjennom ordningen vil husholdningene få støtte til ekstraordinære strømkostnader ved at de får fratrekk på strømregningen. Den er avgrenset til husholdningene og gjelder ikke fritidsbolig.

Den omfattende ordningen regjeringen har lagt fram, er et helt nytt grep som ulike departementer har jobbet iherdig med dag og natt for å få på plass, og som vil være til stor hjelp for husholdningene som sliter med å få endene til å møtes på grunn av høye strømregninger. Nå vil husholdningene få et fratrekk på fakturaen når prisene er ekstraordinært høye.

Norges kraftsystem er delt inn i fem ulike prisområder. Det er spotprisen fra kraft i det prisområdet der du bor, som legges til grunn for beregningen av støtten. Ordningen skal gjelde fra og med desember 2021 og til og med mars 2022, og vil administreres gjennom nettselskapene. Det kommer som fratrekk på regningene i januar–april 2022.

Det skal fortsatt lønne seg å spare strøm. Det er også viktig å ha insentiver som sikrer dette.

Vi må være forberedt på at strømkostnadene blir høyere i vinter enn det de er i en normal vinter. I fjor var strømprisene svært lave. I år er det en ekstraordinær situasjon. Dette vil svinge i årene som kommer.

Bostøttemottakerne som får en ekstraordinær utbetaling gjennom bostøtten, får også en økonomisk støtte fra regjeringens kompensasjonsordning. Vi forutsetter også at regjeringen kommer snarlig tilbake med et forslag om videreføring av ekstrautbetalingene utover i 2022. Vi forventer videre at regjeringen vil følge med på utviklingen og komme til Stortinget ved behov. Stortinget ligger også an til å gi mer penger gjennom nysalde-

ringen til kommunene som følge av økt behov til sosialhjelp.

I forbindelse med pandemien ble det utgitt en veileder som varer ut 2021, om at kommunene bør være tilbakeholdende med å stille vilkår om avhending av bolig, bil eller andre eiendeler for å få innvilget sosialhjelp. Arbeidsministeren sendte også ut brev til både Nav og kommunene der hun oppfordrer på det sterkeste til at Nav gjør individuelle konkrete vurderinger for dem som sliter med høye strømregninger.

I går kom det fram at borettslag og sameier ikke nødvendigvis fanges opp av kompensasjonsordningen. Det kom også fram at dette er noe regjeringen vil se på.

Med dette anbefaler jeg komiteens innstilling.

Mudassar Kapur (H) [11:16:30]: Det er ikke noen tvil om at de store utslagene i strømprisen de siste månedene har vært en belastning og en bekymring for veldig mange, både enkeltpersoner, husstander og familier. Særlig nå inn mot jul i desember er det ikke noen tvil om at barnefamilier har en stor bekymring, knyttet til regningen som kommer til betaling denne måneden. Derfor har det vært viktig at fellesskapet stiller opp, særlig for de svakeste gruppene. Det har også Stortinget tidligere, i flere runder, sørget for – også under forrige regjering – og senest nå i november var det en lignende utbetaling. Vi vet at veldig mange av dem det gjelder, er familier med anstrengt økonomi fra før.

Jeg må allikevel få lov til å si at i den situasjonen som vi har vært i, har regjeringen kommet sent på banen og vært bakpå. Jeg skulle ønske at regjeringen hadde jobbet med disse tingene allerede da man satt i forhandlinger med SV. Dette er ikke en ukjent problemstilling, det var ikke et ukjent farvann man var på vei inn i, selv om prisene nå er historisk høye.

Regjeringen og regjeringspartienes medlemmer har, enten det har vært i lekkasjer i pressen, pressesaker eller opptredener på tv-programmer, med små drypp markedsført eller annonsert at det ville komme en større strømkrisepakke. Den fikk vi via en pressekonferanse på lørdag. Da visste samtidig regjeringen at vi i denne komiteen satt og jobbet med en hastesak på torsdag og fredag, med avgivelse fredag. Det ville vært en stor fordel for komiteens behandling – og det ville i hvert fall bidratt til at vi som behandlet saken, ville hatt enda bedre innsikt i hva som skulle skje – dersom det som lå i den pakken som gjaldt særlig denne målgruppen, hadde vært belyst tidligere i prosessen. Vi har stilt spørsmål, og svarene har heller ikke vært klargjørende, før vi til slutt fikk en pressekonferanse, som kom vel et døgn etter avgivelsen. Vi får bare ta til orientering at sånn har det blitt, men vi mener i hvert fall at saken ville fått en bedre behandling dersom komiteen hadde fått informasjon tidligere, eller at man rett og slett hadde kommet tidligere på banen med løsningene.

Vi forventer derfor at regjeringen framover vil følge situasjonen tettere når lignende situasjoner oppstår. Det er ikke sikkert at denne regjeringen bare skal måtte håndtere en strømpriskrise. Det vil kanskje være andre ting også som man må agere raskt på, og da kan det være lurt å være tettere på ballen, kanskje også holde komiteen fortløpende orientert om hva som kan være på vei. Jeg sier ikke at det er et krav, men det kan i hvert fall bidra til at komiteen, når vi skal behandle saker raskt, har bedre innsikt i hva som er på vei.

Jeg er samtidig glad for at vi har fått til en rask og god behandling. Jeg vil takke komiteens medlemmer for godt samarbeid. Jeg er også glad for at merknaden vår om den veilederen som Nav kunne bruke under koronapandemien, som ikke fikk så veldig stor støtte fra regjeringspartiene i forrige runde, nå har greid å samle en hel komité.

Avslutningsvis tar jeg opp forslag nr. 1, som Høyre er en del av. Dersom dette forslaget faller – og dette har jeg altså fullmakt fra Venstre til å si – vil Høyre og Venstre støtte komiteens tilråding subsidiært, og jeg ber om at voteringen legges opp slik at det tas hensyn til.

Presidenten: Da har representanten Mudassar Kapur tatt opp det forslaget han refererte til

Per Martin Sandtrøen (Sp) [11:21:05]: Norge er nå i full gang med å importere de høye europeiske strømprisene. Importen av høye strømpriser skaper store problemer for mange. Regjeringen ønsker gjennom denne proposisjonen å øke bevilgningen til bostøtte i 2021 for å dekke en ekstraordinær utbetaling. Dette gjør vi for å hjelpe noen av dem med aller dårligst råd.

Men de høye strømprisene er også et problem for vanlige folk med vanlige inntekter. Derfor varslet regjeringen nå på lørdag en ny ordning for å hjelpe folk over hele landet med å takle de rekordhøye strømprisene. Gjennom ordningen får husholdninger støtte til ekstraordinære strømkostnader ved at de får fratrekk på strømregningen.

Mange er frustrert nå, og med god grunn. Fossefallene og vannkraften i Norge er eid av folket i Norge i fellesskap. En rekke steder i Norge er det gjort store naturinngrep. Mange har måttet forlate gården sin og livsverket sitt. Oppofrelsen som mange lokalsamfunn har gjort, har de gjort for fellesskapet i Norge, for at folk skal kunne få billig strøm, og for at vi skal kunne utvikle ny industri i Norge. Det har vi lykkes med. Norsk kraftkrevende industri er verdensledende og miljøvennlig. Noe av det absolutt beste vi kan gjøre for klima i verden, er å ta vare på denne industrien.

Tidlig på 1900-tallet kjøpte utenlandske kapitaleiere på kort tid opp flere norske fossefall. Ønsket om å ta over mer av vannkraften var sterkt. Framsynte nasjonale strateger så imidlertid at norske fossefall ville ha en stor, langsiktig verdi for Norge. Dette er bakgrunnen for konsesjonslovene som ble vedtatt i 1909 og revidert i 1917. Høyre var også den gang sterkt imot og ga konsesjonslovene den nedsettende betegnelsen «panikklovene».

Takket være framsynte nasjonale strateger og modige, hardtarbeidende norske arbeidsfolk klarte vi å bruke naturressursene til å bygge norsk industri og norske arbeidsplasser. I Hurdalsplattformen har regjeringen varslet flere tiltak. Aller viktigst er at regjeringen ikke vil bygge en eneste ny utenlandskabel så lenge vi styrer. Vi varslet også økt produksjon av norsk kraft, noe som er viktig for å sikre en lav strømpris. Regjeringen vil også utrede hvordan norsk krafteksport påvirker norske strømpriser, og hvilke konkrete tiltak som kan bidra til å sikre at norsk fornybar kraft forblir et konkurransefortrinn for norsk industri. Så vil vi sette ned en energikommisjon for å kartlegge energibehovene og foreslå økt energiproduksjon, med mål om at Norge fortsatt skal ha overskuddsproduksjon av kraft.

Det trengs en økt bevissthet om hvordan vi bruker naturressursene våre til å sikre en lav strømpris i Norge, til gode for alle innbyggerne i landet.

Helge André Njåstad (FrP) [11:24:19]: Me behandlar no ei viktig sak for i alle fall nærmare 80 000 hushald i Noreg, som har fått ei rekning i posten for straumen dei brukte i førre månad, og som no sit i husa sine og førebur seg til jul og skal betala den straumrekninga, som er gigantisk. Samtidig ser me at pengane flaumar inn i statskassa. Eg trur mange av dei vil føla på litt av det same som me i Framstegspartiet følar på, at det er ein lite raus stat, som hentar inn milliardsummar i auka elavgift, moms og andre inntekter, og som gjev tilbake småpengar. Det blir som om eg skulle gje presidenten 300 kr og presidenten gav meg 50 kr tilbake. Då veit eg ikkje om ein ville brukt ordet «raus». Då trur eg heller ein ville ha sagt at staten har økonomiske musklar til å kunna bidra meir i ein ekstraordinær situasjon for hushalda.

Eg trur òg at mange av dei som sit der ute, ikkje skjønar kvifor ein skal kutta i det ein gav i bustøtte, som er det me diskuterer i denne saka, i førre månad. Då samla Stortinget seg om å gje nærmare 3 000 kr til kvart hushald som tok imot denne bustøtta, men i denne saka føreslår regjeringa å halvera det beløpet, til 1 500 kr. I julemånaden desember, når ein har store utgifter til andre ting og straumutgiftene er like høge, skal ein altså halvera, ein skal bruka kring 100 mill. kr i staden for 200 mill. kr. Det er store pengar for hushalda, vanlege folk og folk flest, men for staten er det ein relativt beskjeden sum anten ein skal bruka 200 mill. kr, som Høgre, Framstegspartiet, Venstre og Raudt føreslår i denne innstillinga, eller ein skal bruka berre 118 mill. kr, som regjeringspartia og støttehjulet SV føreslår i innstillinga.

Eg vil bruka mine minutt til å appellera litt til SV – eit parti som har sagt at ein skal få ned forskjellane i Noreg. Dei er bundne av ein budsjettavtale for neste år med regjeringspartia. Der står det ganske tydeleg at dei skal røysta i lag og opptre i lag, men no diskuterer me ei endring av 2021-budsjettet, og SV har då altså ingen bindingar som gjer at dei ikkje kan vera med på å ta det riktige grepet, som dei fire partia som no går inn for å gje det same i desember som i november, tek. Det er berre SV sine røyster som skal til for at det blir fleirtal i Stortinget for å gje 2 950 kr til kvar husstand òg i desember.

Ein kan ikkje bruka den saka som kom på laurdag, som eit grunnlag for å seia at ein skal halvera bustøtta i desember, for det trer i kraft først til neste år. Det er først når desemberstraumen skal betalast i januar, at ein får den støtta som regjeringa presenterte på laurdag. For alle som skal betala rekninga si i desember, vil det vera veldig avgjerande kva Sosialistisk Venstreparti røystar i denne salen i dag. Skal ein få ei halvering av den støtta Stortinget gav ein i førre månad, eller skal ein få den same summen som i november? Det avgjer SV, for dei er på vippen. Dei har ingen bindingar; dei kan røysta i lag med Raudt, Framstegspartiet, Høgre og Venstre og sikra at alle får ca. 3 000 kr òg neste månad. Det blir spennande å høyra kva SV seier i sitt neste innlegg, for det er dei som sit på nøkkelen, det er dei som kan avgjera denne saka. Me har fremja eit forslag om å gje det same i desember som i november.

Eg synest òg det er veldig spesielt av SV i komitébehandlinga, utan å kjenna til kva regjeringa har tenkt å koma med, å ha merknader der dei nærmast gjev ein blankofullmakt til regjeringa om at dette er godt nok. Det er jo eigentleg det som har skjedd her: Me har behandla ei sak me fekk frå regjeringa. Me hadde ein statsminister som stod på talarstolen i Stortinget og sa at ein var timar unna å få ei løysing. Det var samtidig som komiteen jobba på høgt gir med denne saka. Me hadde korte fristar, men me fekk ingenting innanfor timar; det gjekk dagar. Så då komiteen gav frå seg innstillinga på fredag, kjende me ikkje til kva regjeringa hadde tenkt å koma med på laurdag. No har dei kome med ei løysing, og ho fortel oss i alle fall at ho ikkje vil løysa utfordringane for hushalda i desember. Difor held me ved lag forslaget me har i lag med Venstre, Høgre og Raudt, kor det står at me skal gje det same i desember som i november.

I tillegg står Framstegspartiet bak eit forslag om at kommunane ikkje skal bruka denne ekstraordinære innbetalinga til å kutta i sosialhjelpa, og eg vil ta opp det forslaget.

Presidenten: Representanten Helge André Njåstad har tatt opp det forslaget han refererte til.

Grete Wold (SV) [11:29:29]: Det er noen menneskelige behov som er helt grunnleggende, som ligger helt nederst i Maslows behovspyramide. Mat og varme burde i vårt land ikke være noe man skulle bekymre seg for. Vi har en velferdsstat som vi har bygget opp sammen, gjennom generasjoner. Den er ment å sikre alle trygghet, men det er det ikke alle som opplever nå. Vi ser at ulikheten har økt, at mange lever på et minimum – ja, faktisk en del under et minimum. Lave trygdeutbetalinger, økte egenandeler, reduserte rettigheter i Nav-systemet og et knippe med usosiale kutt har dessverre rammet hardt.

Nå ser vi denne kraftige økningen i strømutgiftene, og det skaper vansker for mange, både for dem som har aller minst, og også for andre grupper som har under snittet å rutte med. Historier om f.eks. Jannike på arbeidsavklaringspenger, som søker opp møbler som gis bort, på finn.no, så hun kan hogge dem opp til ved, eller enslig forsørger Tone, som velger å lage nudler med barna til middag hver dag fordi de ikke tar så lang tid å varme, er historier som ikke er en velferdsstat verdig.

Vi fikk på plass en kriseordning i november med et engangsbeløp som skulle bøte på den aller verste situasjonen for noen. Det hjalp også noen, men allerede da skjønte vi at dette ville kunne komme til å vare, og kanskje også øke i omfang. SV foreslo derfor, sammen med noen få andre partier, flere forhold. Vi foreslo at man skulle se på en ordning som ville ivareta dette gjennom hele vinteren. Vinteren er lang, og den kan være kald her i landet, og det var ingen signaler da om at situasjonen skulle bli bedre.

Vi foreslo også at man skulle få på plass et strømstipend til studentene via Lånekassen. Et økt lån er det studentene kanskje ikke trenger, det har de mer enn nok av. Studentene slet under pandemien, og de gjør det fortsatt, både med studiene sine og også med mange permitteringer. De fortjener en håndsrekning. Vi ba også om at man skulle vurdere behovet og se det over hele landet, og vi ser jo nå at stadig flere landsdeler også har økende strømpriser. Dessverre fikk vi ikke flertall for noen av disse forslagene i oktober. Det er litt synd. Da hadde vi kanskje vært litt mindre bakpå enn det vi er nå.

I tillegg må det nevnes at den støtten vi nå innvilger, skal gå til dem som har strømutgiftene. Det må sørges for at det ikke blir en avkorting opp imot andre trygdeordninger eller sosialhjelp, slik at det i realiteten da lett blir kommunen som får disse pengene, og ikke den som sitter med strømregningen. Vi forsøkte å få det presisert også sist. Vi fikk ikke flertall. Vi har for så vidt ikke gjort det nå heller, men vi følger selvfølgelig nøye med. Arbeids- og inkluderingsministeren har vært tydelig på at nå må kommunene være på ballen, og det må utøves stor grad av skjønn og individuell vurdering. Intensjonen her er vi alle enige om. Vi hadde nok kanskje ønsket at beskjeden ut skulle vært enda tydeligere, når vi ser hva som i realiteten skjer noen steder.

I dag behandler vi nok en krisepakke til dem som mottar bostøtte, denne gangen en ordning med et noe mindre beløp, ja, men da med månedlige utbetalinger. I tillegg har SV vært opptatt av at også bostøttegruppen skal få nyte godt av den brede ordningen som regjeringen nå legger på bordet. Samlet og totalt mener vi at det blir et akseptabelt nivå for dem som mottar bostøtte. SV er mer bekymret for dem som kanskje ikke mottar bostøtte, men som allikevel har veldig, veldig lav inntekt.

SV er glad for at regjeringen kommer med en bredere pakke. Det vil hjelpe mange. Det er et godt forslag, og vi skal selvfølgelig være konstruktive og bidra til at den blir behandlet så raskt som absolutt mulig. Og vi vil jobbe for at ordningen også blir enda mer rettferdig og treffende enn det forslaget som nå ligger her.

Selv om flere nå får hjelp, skulle det i utgangspunktet ikke vært nødvendig. Vi må se på årsakssammenhengene for å forhindre at vi setter oss i den situasjonen som vi er i nå. For det første må vi jobbe for å få ned ulikheten. Det at folk ikke har økonomiske skuldre til å møte uforutsette utgifter, er dessverre et politisk nederlag. At man ikke har trygghet, ikke forutsigbarhet eller et handlingsrom i eget liv, skaper dårlig livskvalitet, det skaper utenforskap, økt sykelighet, og det rammer oss som samfunn. Deretter må vi se på kraft- og energipolitikken vår. Det er en villet politikk at markedet nå herjer fritt, jager etter profitt, uten at de har noe ansvar for forbrukeren. Det ansvaret er det vi som politikere som har. Vi må ta kontroll over vår egen kraftpolitikk. Vi må ha kontroll på de ressursene som tilhører fellesskapet. De skal komme nettopp fellesskapet til gode.

Så er ikke dette tiden for å hisse opp til en verbal kamp om hvem som vil mest, og hvem som vil gi flest støtte. Nå må vi samle oss om å sørge for at ingen skal fryse gjennom denne vinteren. Dagens situasjon med både pandemi og strømkrise synliggjør at vi trenger et mer fleksibelt system som tar høyde for nettopp sånne situasjoner, og det må vi jobbe med nå, før neste krise kommer. Det betyr at vi må tenke på kort og lang sikt, og vi må tenke både årsak og konsekvens. Det er to tanker i hodet, men jeg tror selv vi politikere kan klare det.

Kari Henriksen hadde her overtatt presidentplassen.

Tobias Drevland Lund (R) [11:34:44]: Det er svært mange som nå går en veldig vanskelig jul i møte på grunn av skyhøye strømregninger. Noe så elementært

som strøm, som vi alle trenger for å lage mat, ta en dusj eller vaske klær, koster nå skjorta. Som et eksempel har det enkelte steder kostet bortimot 30–40 kr for å ta en 10-minutters dusj.

Den 7. desember leste jeg i lokalavisen min, KV, om Melina som sover ved siden av ovnen i stua for å spare strøm. Som Melina sier til avisen: «Bekymringene gjør meg syk.» Nylig leste jeg også om Jannike, som nevnt av representanten Grete Wold, som fant møbler på finn.no for så å fyre med dem i peisen. Det er klart at dette er en alvorlig situasjon, som svir i lommeboka til vanlige folk.

Vi kan ikke bare skylde på vær og vind for den strømkrisen vi nå befinner oss i, for det er vel så mye en politisk krise når folk må finne møbler på finn.no for å varme opp med dem. Rødt mener at markedstenkningen i kraftbransjen altfor lenge har herjet med vanlige folk. Vi kan ikke la den politikken råde lenger.

Noen viser likevel til at en annen politikk er mulig – en politikk med mindre markedstenkning. Tokke kommune var forrige uke på Dagsrevyen, der ordfører Jarand Felland stolt kunne fortelle om innbyggerne i Tokke som betaler strøm til fastpris. Det hører med til fortellingen at Tokke produserer svært mye kraft, men likevel viser dette eksemplet at det er mulig med en annen politikk enn dagens.

De høye strømprisene har gitt økte inntekter til staten gjennom økt utbytte fra selskapene, økte momsinntekter på strøm og økt grunnrente. En beregning fra Energi Norge tilsier at disse ekstraordinært høye inntektene til staten i 2021 er i størrelsesorden 11 mrd. kr. Rødt mener at det er ingen rettferdighet i at staten skal tjene seg rik på at folk flest må betale altfor mye for strømmen og fryser i hjemmene sine. Inntektene tilhører fellesskapet og bør derfor brukes til fellesskapets beste.

Rødt fremmet sist torsdag et representantforslag der vi foreslår å tilbakebetale dette overskuddet og at alle landets rundt 2,5 millioner husholdninger får utbetalt 4 400 kr fra denne posten så raskt som mulig innen jul.

Videre viser jeg til Rødts alternative statsbudsjett, der vi for 2022 foreslår å styrke bostøtteordningen med 400 mill. kr mer enn det budsjettforliket legger opp til, samtidig som vi oppretter en egen støtteordning på 200 mill. kr for å dekke høye oppvarmingskostnader for andre enn bostøttemottakere.

Rødt mener at pakken som regjeringen Støre nå har lagt fram, men også dagens bostøtteordning, som vi her diskuterer, ikke er tilstrekkelig for å hjelpe dem som nå sliter med å betale regningene under strømkrisen. Og bostøtteordningen har over altfor lang tid blitt uthulet, og det er for få som i dag mottar bostøtte. Rødt mener likevel at alle tiltak som raskt kan igangsettes og hjelpe vanlige folk, er nødvendig – også denne ekstraordinære utbetalingen av bostøtte.

Rødt synes likevel det er svært rart at beløpet som foreslås her i dag, er halvert mot beløpet som ble vedtatt i november. Og det er vel ingen grunn til å tro at bostøttemottakere plutselig har fått enda bedre råd nå i desember hvor man skal handle inn til jul. Det er nå disse pengene trengs aller mest. Derfor mener Rødt, sammen med flere andre partier, at den ekstraordinære utbetalingen nå i desember må være på 2 950 kr, som er lik den i november, og at husstander som består av flere personer, får 120 kr i tillegg per person utover den første.

Jeg får også litt déjà vu når forslaget fra regjeringen også denne gangen legger opp til at denne utbetalingen av bostøtte kan avkortes mot andre ytelser. Forrige gang vi var i denne debatten, leste jeg opp et brev som en sosialhjelpsmottaker fra Nav Bergen hadde fått. Så la meg denne gangen lese opp en sms som noen mottok i Kristiansand: Hei! Du vil på fredag 19. november få 3 070 kr i ekstra bostøtte. Denne må du spare til desember måned, for da vil du få tilsvarende mindre utbetalt fra Nav. Ha en fin dag videre. Hilsen Nav.

I forrige runde foreslo Rødt sammen SV og Fremskrittspartiet at disse pengene vi i dag diskuterer, må komme i tillegg – og ikke avkortes. Noe lignende foreslår de samme partiene i dag – at også denne ekstra utbetalingen av bostøtte ikke må komme til fratrekk i andre ytelser, og den må heller ikke komme til fratrekk i utbetaling av bostøtte framover. Som det heter i fjellvettreglene: Det er ingen skam å snu.

Avslutningsvis vil jeg si at dette er noe, men det er langt ifra nok, og vi hadde ventet mye mer handlekraft fra regjeringen enn det som i dag blir lagt på bordet.

André N. Skjelstad (V) [11:40:02]: Kraftprisene er skyhøye over hele landet. For mange betyr det høye utgifter til oppvarming av bolig, noe som er spesielt utfordrende for dem med lave inntekter. Dette skaper en fortvilelse blant de mange som nå i førjulstiden ikke vet hvordan de skal få hjulene til å gå rundt. Det er helt åpenbart nødvendig med en midlertidig styrking av bostøtten og sosialhjelpen for å avhjelpe situasjonen vi nå står i.

Det har vi også gjort før. Både i 2019 og ved to anledninger i 2021 har det blitt foretatt ekstrautbetalinger av bostøtte for å dekke økte strømutgifter. Det er også rett å gjøre det i desember. I november fikk gruppen som mottar bostøtte, 2 950 kr per husstand, i tillegg til 120 kr per person utover den første. Nå foreslår altså regjeringen at utbetalingen for desember skal være om lag halvparten. Det er for meg ukjent hva som har endret seg betydelig i løpet av den korte tiden, som gjør at regjeringen

ikke vil videreføre nivået på støtten til de aller fattigste i samfunnet.

I brev fra statsråd Gram av 9. desember 2021 vises det til at regjeringen skal komme tilbake med en helhetlig pakke som vil avlaste alle husholdninger, inkludert den gruppen. Det er kritikkverdig at svaret ikke klargjør hvordan den pakken vil påvirke gruppen som mottar bostøtte. Det gjorde at komiteen ikke fikk anledning til å ta en helhetlig og informert vurdering av nivået på den ekstraordinære utbetalingen i desember. Hvordan regjeringens tiltak treffer gruppen som mottar bostøtte, er ikke en bagatell. Det har enormt mye å si for de menneskene som er i denne situasjonen i jula. Derfor burde regjeringens tiltak for denne gruppen være kjent for Stortinget før behandlingen av denne proposisjonen.

Det er avgjørende at regjeringen følger utviklingen av strømprisen tettere framover for å motvirke den vanskelige situasjonen som mange innbyggere står i. Det er ikke til å komme fra at dette ikke akkurat kom tidlig, for terrenget har jo ikke vært ukjent for regjeringen. Som jeg sa tidligere i innlegget, er det litt merkelig at det er et nedtrekk som da kommer i desember. Ja, det er selvfølgelig bra for folk at det kommer noe, men jeg er svært usikker på om dette er nok.

Representanten Njåstad benevnte SV som støttehjulet for regjeringen, og representanten Grete Wold nevnte at det er viktig med tanke på mat og varme. Ja, det er vi helt enig i, men da blir det litt uforståelig når SV i dag virkelig har muligheten til faktisk å stemme for et forslag som vil gi et betydelig bedre utkomme for dem det gjelder. Den muligheten er der i dag, uten at det er noe brudd på noen budsjettavtale med regjeringspartiene. Dette vil være en fordeling som vil treffe mye bedre enn det forslaget som er signalisert, som SV står for nå – om lag dobbelt så mye. Det vil virkelig treffe dem som nå sliter for å få hjulene til å gå rundt til jul. Jeg forstår det ikke hvis SV fortsatt mener at 1 500 kr er mer enn nok, når en har muligheten til faktisk å stemme for det doble, som vil utgjøre en betydelig sum for dem det gjelder.

Det blir litt spesielt når representanten Sandtrøen har en refleksjon om 1909. Ja, det var mye fornuftige folk da, jeg er helt enig i det. Senterpartiet eksisterte for så vidt ikke akkurat da. De kom først godt og vel ti år senere. Dette var jo Gunnar Knudsen, Venstre, sitt store verk, med konsesjonslovene og tilbakefallsretten, som var helt nødvendig. Det er også litt spesielt når vi vet at 90 pst. av vannkraften er eid av det offentlige. Regjeringen velger å bruke en god del av det overskuddet til gode tiltak, men det de velger i dag, er å bruke bare en liten, skarve del.

«Julenissen» blir for meg et litt omtrentlig begrep etter dagen i dag. Hvis vi virkelig vil hjelpe folk, stemmer vi for det som representantene Kapur og Njåstad har tatt opp tidligere i debatten. Men jeg skjønner for så vidt at SV kanskje er mest opptatt av å snakke om fordeling på papiret og ikke av å gjøre det i praktisk politikk, og det beklager jeg.

Statsråd Bjørn Arild Gram [11:45:18]: Det er bare en drøy måned siden jeg sto her sist og presenterte en proposisjon om ekstra utbetaling til bostøttemottakerne. Da var det høye strømpriser her i Sør-Norge. Vi hadde ennå et håp om at situasjonen skulle normalisere seg fram mot vinteren, men slik gikk det ikke. Tvert imot, mens Nordvestlandet, Trøndelag og Nord-Norge lenge var forskånet for unormalt høye kraftpriser, har det i en periode vært rekordnivåer også der. Samtidig fortsetter strømprisen i sør å være svært høy.

Jeg oppfatter at det er bred enighet i denne sal om at vi trenger tiltak som hjelper de aller vanskeligst stilte, og at vi trenger dem fort. Jeg er glad for at Stortinget kan behandle saken noen få dager etter at proposisjonen ble lagt fram. Det gir oss muligheten til å få hjelp fram til mange allerede nå før jul.

Husbankens bostøttesystem er en effektiv kanal for å overføre penger til et stort antall av dem som har det aller vanskeligst, og regjeringen foreslår derfor å ta det i bruk igjen til en ny ekstra utbetaling i desember. Siden strømprisene også har vært høye i nord, foreslår vi denne gangen at støtten går til bostøttemottakere i hele landet. Beløpet vi foreslår, er mindre denne gangen. Utbetalingene i november var ment å være en engangsutbetaling, og beløpet sto i et rimelig forhold til merutgiftene til strøm gjennom høsten. Nå som vi ser at det høye prisnivået kan holde seg gjennom vinteren, må vi tenke annerledes. Regjeringen vil derfor komme tilbake til Stortinget om kort tid med et forslag om å gjenta utbetalingene hver måned en tid framover der hvor strømprisene holder seg høye. Bostøtten behovsprøves på nytt hver måned, og mottakere kommer til og faller fra hele tiden. Ved å dele opp utbetalingen og spre den ut på flere måneder oppnår vi både at flere samlet sett får nytte av tiltaket, og at mottakerne får støtten mer i takt med at utgiftene påløper.

Takket være Stortingets raske behandling kan Husbanken utbetale et ekstra beløp sammen med den ordinære bostøtten 20. desember. Budsjettet for 2022 ligger nå i Stortinget, og når det er vedtatt, vil regjeringen så snart som mulig komme tilbake til hvordan de ekstraordinære utbetalingene kan innrettes videre gjennom vinteren.

La meg til slutt legge til: En ekstrautbetaling til dem som mottar bostøtte, er et godt tiltak som når fram til mange, men ikke alle. Studentene ivaretas nå med mulighet for ekstra lån. I tillegg presenterte regjeringen lørdag en midlertidig ordning som vil hjelpe vanlige folk i

hele landet med å håndtere de rekordhøye strømprisene gjennom vinteren. Bostøttemottakerne vil også omfattes av den nye ordningen.

Det er også viktig for meg å si at de som får strømregninger de ikke kan betale, kan ha krav på sosialhjelp. Sosialhjelpen er et sikkerhetsnett også i en tid som denne. Vi må regne med at kommunene utbetaler mer i sosialhjelp nå som strømprisene er høye. Det skal de kompenseres for. Derfor har også regjeringen i nysalderingen foreslått å styrke kommunerammen med 100 mill. kr.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Helge André Njåstad (FrP) [11:48:27]: Eg trur alle dei som følgjer denne debatten, føler at han handlar om alt mogleg anna enn dei rekningane dei no sit med, som ligg til forfall, så eg lurer på om statsråden kan diskutere ut frå perspektivet til vanlege folk. Det er at rekningane som ein har på bordet denne månaden, kjem av straumen som ein brukte i førre månad, og den ordninga som regjeringa no har presentert, på laurdag, gjeld den straumen ein brukar denne månaden.

Er det då riktig forstått at me berre støttar med 1 500 kr i desember, når ein faktisk skal betala rekninga for straumen ein brukte i november, og den ordninga som kom på laurdag, fyrst trer inn for den rekninga som forfell neste månad? Er det riktig forstått at ein bidrog dobbelt så mykje i utbetaling til folk i november som det ein no har til hensikt, om viljen til fleirtalet i dag går inn?

Statsråd Bjørn Arild Gram [11:49:26]: Den saken vi behandler i dag, er vitterlig en sak om ekstra bostøtte til dem som er bostøttemottakere. I tillegg har regjeringen presentert en rekke andre tiltak for å nå ut til både bostøttemottakere, andre vanskeligstilte og vanlige folk i hele landet for å sikre at strømregningen blir håndterbar.

Som jeg sa i innlegget mitt, er det korrekt at utbetalingen i desember vil være lavere enn utbetalingen i november. Men det er jo ikke en fullstendig framstilling av regjeringens politikk, for vi varsler nå en månedlig utbetaling framover, gjennom vinteren. Det vil bety at summen av utbetalinger vil bli langt høyere enn en enkeltutbetaling, og dessuten vil vi nå flere bostøttemottakere ved å gjøre det på den måten.

Helge André Njåstad (FrP) [11:50:18]: Eg synest det er godt gjort å unnlata å svara på spørsmålet, som er rimeleg enkelt.

Eg trur alle dei som sit og skal betala rekningane sine, ikkje vert roa av svaret, at det skal koma pengar i januar, februar og mars. Sjølvsagt skal det det. Det kjem òg inntekter til staten i milliardklassen i januar, februar og mars, så det skulle jo berre mangla. No lagar ein plutseleg ei verkelegheit om at den utbetalinga i november med hensikt skulle vara veldig lenge og var ei eingongsbetaling. Hensikta med ho var at så lenge krisa består, skal me bidra med nokre kroner for å dekkja behovet folk har for hjelp til å betala straumrekninga. Det kosta litt over 200 mill. kr for utbetalinga i november, det vil no kosta 118 mill. kr. Når staten får inn milliardbeløp berre i auka avgifter, verkar det ikkje heilt elegant at ein tek inn milliardar og gjev ut millionar.

Er statsråden einig i at det kan verka litt småleg at ein kuttar frå 3 000 kr til 1 500 kr?

Statsråd Bjørn Arild Gram [11:51:22]: Nei, det er jeg ikke enig i, for det er ikke en korrekt framstilling av regjeringens politikk. Det ene er at ekstraordinær bostøtte er ett av en rekke tiltak for å sørge for at strømregningen er håndterbar for folk. Oppsummert vil jeg tro at de ulike pakkene, kutt i elavgift osv., fort dreier seg om ca. 10 mrd. kr, kanskje enda litt mer. Det kommer også litt an på hvordan strømprisen utvikler seg. Så det er en betydelig sum.

Så er det sånn at folk går litt inn og ut av bostøtteordningen fra måned til måned, men hvis man var bostøttemottaker i november og er det gjennom månedene framover, vil summen av regjeringens bidrag være – litt avhengig av størrelsen på husholdningene – på mellom 9 000 og kanskje 10 000 kr for en husholdning. Det er et vesentlig bidrag for å håndtere strømkostnadene gjennom vinteren.

Mudassar Kapur (H) [11:52:29]: Både statsrådens innlegg og replikkrunden som var akkurat nå, viser i hvert fall en regjering som er veldig selvtilfreds med det de har lagt fram. Jeg synes ikke nødvendigvis at det gjenspeiler hva enkelte – f.eks. bostøttemottakere – føler om det man har lagt fram. Forbruket i desember skal betales i januar. Men for den regningen som kommer i disse dager, er det jo ikke en støtte – det er i hvert fall en redusert støtte, det som ligger der. Hvorfor mener statsråden at det er sosialt å kutte i bostøtten nå før jul?

Statsråd Bjørn Arild Gram [11:53:18]: Forslaget er ikke å kutte i bostøtten før jul; forslaget er å øke bostøtten kraftig før jul. Det er 1 500 kr per husstand utover vanlig bostøtte, i tillegg til 150 kr per person hvis det er flere enn én i husholdningen. Så det er ikke noe forslag om å kutte i bostøtten, den økes for at vi skal legge til rette for at mange av dem som har det aller vanskeligst, skal kunne håndtere en ekstraordinær strømkostnad. I tillegg varsler regjeringen en månedlig utbetaling, sånn at det i sum gjennom vinteren vil bli et betydelig bidrag for bostøttemottakere til å håndtere høye strømkostnader.

Mudassar Kapur (H) [11:53:59]: Under sakens behandling tillot Høyres fraksjon seg å sende over noen

spørsmål til statsråden. Disse fikk vi svar på rett i innspurten av avgivelsen – kvelden før. Der sto det, om jeg ikke husker helt feil, at man ville komme snarlig tilbake med hvilke løsninger man hadde for denne gruppen i desember. Så var det en pressekonferanse allerede ett døgn etter at komiteen hadde avgitt sin innstilling – vel vitende om at saken skulle opp til debatt i dag.

Er statsråden enig i at det ville gitt en bedre saksbehandling, mer innsikt og bedre klargjøring – for komiteen, i hvert fall – dersom man hadde vært tidligere på ballen og kunne gitt komiteen informasjon om hvilke tiltak som var påtenkt for bostøttemottakere? Eller var det sånn at regjeringen fant opp alt natt til lørdag?

Statsråd Bjørn Arild Gram [11:54:58]: Regjeringen har jobbet på høygir for å få fram ordninger som er kvalitetssikret, som kan stå seg, og som er treffsikre. De første tilskuddene med bostøtte ble raskt lansert – allerede i november. Så kom det nye forslag igjen i forrige uke om bostøtte, tiltak for studenter, og så fort man rakk det, ble det framlagt ytterligere tiltak rettet mot alle husholdninger. Det er klart at man ideelt sett skulle ønsket seg å ha full oversikt over alle forhold, men saken er fremmet så raskt som mulig og på en måte som gjør at ordningene kan være kvalitetssikret, sånn at de kan stå seg.

Grete Wold (SV) [11:55:54]: Mens vi har jobbet med disse sakene utover høsten, har det versert litt ulike tall over hvor mange som mottar bostøtte, men det er en del tusen, så dette er ordninger som vil komme mange til gode. Allikevel er det veldig mange som faller rett utenfor. Bostøtten gis til dem som har et minste minimum, men vi hører jo nå historier om dem som får åtte, ni, ti kroner for mye til å motta bostøtte, og som da ikke kan ta del i den typen ordninger som vi nå har. Vil statsråden se på bostøtten som innretning, så den treffer flere enn det den gjør per i dag? Og vil statsråden også vurdere ordninger for dem som er lavtlønte, eller for trygdemottakere som faller rett utenfor de kriteriene som bostøtten fanger opp?

Statsråd Bjørn Arild Gram [11:56:45]: Først vil jeg bemerke at det er også andre ordninger som når andre grupper, som er presentert av regjeringen. Det handler om studentene, og det handler om at elavgiften er foreslått senket betydelig, ikke minst gjennom vintermånedene. Det gjelder jo alle. Også den ordningen som ble presentert på lørdag, vil nå alle husholdninger. I tillegg er det et eget bostøtteutvalg i arbeid, som skal legge fram sin innstilling nå i mai, tror jeg det er. Utvalget ble nedsatt av forrige regjering, og vi avventer nå den utredningen. En del av mandatet er også å se på hvordan høye strømkostnader i større grad kan inkluderes som en del av vurderingsgrunnlaget når bostøtten utmåles.

Tobias Drevland Lund (R) [11:57:49]: Under overskriften «Økt bostøtte ga mindre sosialhjelp» i en artikkel på nrk.no 8. desember sier statsråden at han ikke kan garantere at denne engangsutbetalingen ikke vil bli trukket fra sosialhjelpen i desember. Samtidig foreslår regjeringen nærmest å halvere den ekstra utbetalingen man i dag behandler her, sett opp mot forslaget fra november. Mitt spørsmål til statsråden er derfor hvorfor han mener bostøttemottakere plutselig har fått veldig mye bedre råd i desember enn hva de hadde i november, og hvorfor statsråden fortsatt ikke vil hindre avkorting av denne ekstrautbetalingen mot andre ytelser.

Statsråd Bjørn Arild Gram [11:58:33]: Det vi nå diskuterer, er for så vidt ikke nivået på ytelser generelt, men hvordan vi best mulig skal kompensere dem med dårlig råd for ekstraordinært høye strømkostnader. Derfor foreslås det å utbetale en ekstra bostøtte til bostøttemottakerne. Det vil nå en god del. Det vil nå noen som mottar sosialhjelp, og noen som ikke mottar sosialhjelp.

Så er utmåling av sosialhjelp noe som den enkelte kommune gjør etter en individuell vurdering for å sikre nødvendig livsopphold, og hvor også energikostnader ofte vil inngå som en del av utmålingen. Det er klart at hvis en sosialhjelpsmottaker har mottatt ekstra bostøtte for å få kompensert strømkostnader, er det jo ikke gitt at kommunen samtidig skal utmåle ekstra sosialhjelp for å dekke økte strømkostnader enda en gang. Det er totaliteten i økonomien for den enkelte som da vil telle.

André N. Skjelstad (V) [11:59:50]: Statsråden sa at her arbeides det og kjøres på høygir. Ja, jeg kunne ha nevnt mye om den girkassa – det må være noe rusk i den, for her må det være betydelig sluring.

I mange av de kommunale omsorgsboligene i bofellesskap blir strømmen stort sett stipulert. Mange av dem som bor der, har bostøtte i utgangspunktet. Kostnadene for mange er store, spesielt for dem som er enslige, og dette er etterskuddsvis. Hvordan synes statsråden, med god samvittighet, at det vil være for de enslige minstepensjonistene å gå jula i møte i en omsorgsbolig i bofellesskap der det er stipulerte strømpriser?

Statsråd Bjørn Arild Gram [12:00:49]: Også minstepensjonister kan motta bostøtte. Bostøtte måles ut etter gitte kriterier og er en ordning som er rettighetsstyrt. Det er litt usikkert for meg hva slags situasjon beboere i bofellesskap kommer opp i som eventuelt ikke skulle nås av de tiltakene som regjeringen nå foreslår for Stortinget. Jeg må eventuelt komme tilbake til det

hvis det er noen særskilte forhold der som ikke er dekket opp, slik at vi ikke når dem som vi har tenkt å nå. Det er foreløpig ukjent for meg, men jeg skal med glede se på den saken.

Presidenten: Replikkordskiftet er avsluttet.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Kathrine Kleveland (Sp) [12:02:01]: Som så mange andre levde jeg meg fullstendig inn i livet i den fiktive gudbrandsdalsbygda Butangen fra 1600-tallet og framover – utvikling, kultur, krig, sult og pandemien spanskesyken, men også framtidstro. I boken «Hekneveven» av Lars Mytting kom strømmen til bygda Butangen med alle sine goder, lyset i den første lyspæren, fallrettigheter og kraftverk og det første meieriet i området. Hvilket Norge ville vi hatt i dag om vi hadde solgt ut våre fossefall, eller om vi hadde latt amerikanske selskaper ta kontroll over olje og gass?

Senterpartiet er opptatt av nasjonalt eierskap og nasjonal kontroll over energiressursene våre. Ja, vi skal ha et marked for strøm. Det har vi hatt i Norden i flere tiår, men målet må være lave strømpriser i et land der alle forutsetninger ligger til rette for det, for folk, for industri og bedrifter.

Forrige regjering gikk i bresjen for å knytte oss til EUs energibyrå ACER og åpnet opp for enda flere utenlandskabler. Senterpartiet mener dette er å gi fra seg nasjonal kontroll over energien vår. I Hurdalsplattformen står det at vi ikke skal godkjenne nye utenlandskabler i denne perioden. Samtidig er det nødvendig å finne ut av hvordan vi kom i denne situasjonen med så høye strømpriser, og hvordan vi kan unngå det igjen. Derfor skal det settes ned en energikommisjon for å kartlegge energibehovene og foreslå økt energiproduksjon. Målet er at Norge fortsatt skal ha overskuddsproduksjon av kraft.

De høye strømprisene vi har nå, gir utrygghet og usikkerhet for mange, og det er vårt ansvar å gjøre noe med det. Noen har ment at regjeringen har vært for treg, men det å bruke tid på å finne treffsikre løsninger handler om å ta ansvar. Bostøtteordninger til dem som trenger det mest, ble vedtatt først. I dag utvider vi bostøtten til dem som mottar bostøtte i november. Da kan den utbetales før jul. Det er viktig, og det er riktig.

Det er i tillegg vedtatt kutt i elavgifter, på 3 mrd. kr. Det er varslet ekstra støtte til studentene på 3 000 kr, hvorav 1 200 kr er stipend. På lørdag ble det lovet enda bredere ordninger for å kompensere for ekstraordinære strømkostnader til enda flere strømkunder. Det skal fortsatt lyse varmt og være varmt der vi bor i hele landet.

Tore Vamraak (H) [12:05:07]: Jeg er glad for at de som har dårligst råd, nå får økt bostøtte for å kunne håndtere de skyhøye strømregningene, som altså er det Stortinget nå har til behandling. Stortinget har gjort sitt ytterste for å få til rask behandling, slik at bostøttemottakerne skal kunne få utbetalingen allerede i desember, om en ukes tid. Kommunalkomiteen hadde bare to døgn fra vi fikk proposisjonen og fram til komiteen avga sin innstilling.

Dessverre kan vi ikke si at regjeringen har spilt på lag med Stortinget i denne saken. Regjeringen har vært bakpå og ikke tatt signalene, som var tydelige allerede i oktober. Dermed har regjeringens forslag båret preg av hastverk.

Fra Høyre var vi bekymret for at bostøttemottakerne ville få en særskilt vanskelig desember, ettersom regjeringen foreslo å halvere tillegget, fra ca. 3 000 kr i november til 1 500 kr i desember. Samtidig hadde det kommet vage signaler fra statsministeren i spontanspørretimen sist onsdag om at regjeringen i løpet av timer eller dager ville legge fram en støtteordning som ville truffet alle husholdninger, og som også saksordføreren og statsråden viste til i sine innlegg.

Komiteen spurte derfor statsråden om regjeringen ville foreta andre grep som ville få virkning i desember for denne gruppen. Statsrådens svar var ganske innholdsløst. Da regjeringen la fram sin pakke på lørdag, ble det dessverre klart at husholdningene ikke får penger i denne ordningen før i januar neste år. På søndag ble det også avdekket at de som betaler for oppvarming gjennom borettslag og sameier, ikke er omfattet av ordningen. Ordningen er ennå ikke lagt fram for Stortinget, men lansert i små drypp som ikke gir et helhetsbilde.

Jeg er redd for at regjeringens medlemmer ikke forstår hvordan det er å ha dårlig råd når regjeringen ikke anstrenger seg for at den varslede ordningen skal få effekt på folks økonomi før uti januar neste år. I denne saken har regjeringen vært lite åpen overfor Stortinget, og regjeringen har vært lite løsningsorientert overfor dem som har høye strømregninger og lite å rutte med i julen. Høyre vil gi bostøttemottakerne den økonomiske tryggheten også i julen og er derfor med på forslaget om å videreføre tillegget i bostøtten på 2 950 kr.

Lene Vågslid (A) [12:07:30] (leiar i komiteen): Eg vil starte med takke komiteen for at me fekk behandle denne saka så raskt som me gjorde. Det er freistande å starte ein debatt om dei siste åtte åra og dei aukande forskjellane i Noreg, særleg når representanten frå Høgre påstår at regjeringa ikkje bryr seg om folk som har dårleg råd. Eg er veldig glad for at me i Stortinget i dag sørgjer for å auke bustøtta, og at ein òg varslar å auke ho i månadene januar, februar og mars. I tillegg kjem det ei sikringspakke på fleire milliardar kroner, noko som vil bety veldig mykje for mange. At opposisjonen ikkje vil

bruke tid på å vise til personar som har gråte av glede etter at nyheita kom laurdag, er ikkje så overraskande, men det betyr utruleg mykje for dei som no går jula i møte, og som veit at det forbruket dei har av straum for desember, er ein del av den store sikringspakka i januar.

Til debatten om avkorting: Eg er glad for at heile komiteen, slik representanten Mudassar Kapur viste til, stiller seg bak påpeikinga om rettleiaren som kom under pandemien. Elles er eg heilt einig i statsrådens svar på spørsmålet frå Drevland Lund når det gjeld spørsmålet om bustøtte og sosialhjelp.

Så viser Drevland Lund til min heimkommune, Tokke, og det er fint å få litt reklame for han. Der har dei ikkje fastpris, men dei har eit makstak, og det er det nesten ingen kommunar som har. Difor er sikringspakka til regjeringa utruleg viktig for alle som ikkje er frå Tokke, og eg er veldig glad for at ho kom på plass.

I tillegg er det fleire rekningar folk skal betale i januar, februar og mars. Folk skal betale for barnehageplass og for SFO, rekningar som denne regjeringa sørgjer for at blir billegare. Denne regjeringa er i gang etter åtte veker med å rydde opp etter åtte år med høgrepolitikk, der me skal sørgje for at forskjellane mellom folk går ned. Det betyr noko at barnehagane blir billegare, at SFO for 1. klasse blir billegare, at pendlarfrådraget aukar – og lista er lengre.

Eg er glad for at me er i gang med å gjere endringar som vil kome vanlege folk til gode, også i den krevjande tida me no står i, med høge straumprisar. Denne saka og sikringspakka løyser ikkje alt, det vil framleis bli krevjande, men ho hjelper veldig mange, og det er eg veldig glad for.

Terje Aasland (A) [12:10:31]: Jeg tror mange som følger denne debatten, eller som kanskje ikke følger den, sitter hjemme og venter på de avklaringene som kommer nå, i en meget alvorlig og krevende situasjon. Jeg synes Stortinget er på sitt beste når det behandler viktige saker raskt. Det er punkt én.

Punkt to er at jeg synes Stortinget bør lytte godt til det statsråden sa, som jeg synes hadde en veldig saklig tilnærming til problemstillingen, og en veldig god redegjørelse for hvordan det faktisk virker. Jeg synes det er litt billig retorikk å prøve å slå veldig skarp politiske mynt på denne saken.

Først til det at en er bakpå som regjering: Hvorfor hadde ikke høyreregjeringen med et eneste ord nevnt høye strømpriser som en utfordring gjennom høsten i sitt ordinære statsbudsjett? Jeg lurer litt på hvorfor, siden de nå er så høye og mørke om at denne regjeringen er bakpå. Da vi i vårt første tilleggsnummer reduserte elavgiften, nær halverte den, var det massiv kritikk fra opposisjonen om at dette var dårlig håndverk, og at en ikke traff dem en skulle. Når Rødt nå skal bevilge 4 400 kr flatt ut, er det jo akkurat de samme menneskene en treffer, eller når Fremskrittspartiet skal gjøre det, bare at det er i større volum.

Vi har håndtert bostøtten; forrige gang Stortinget vedtok det den ene dagen, la regjeringen fram proposisjonen den andre dagen. Vi har nå håndtert økt sosialhjelp og støtte til studentene. Og vi har ikke minst endret høyreregjeringens usosiale statsbudsjett til et mye mer sosialt budsjett, når det gjelder både kjernetid i SFO, barnehagepriser, pendlerfradrag, inntektsskatt, brillestøtte, feriepenger til arbeidsledige, arbeidsavklaringspenger, pluss, pluss, pluss. At denne regjeringen er bakpå, synes jeg ikke på noen som helst måte er betegnende.

Da vi nå på fredag la fram en pakke som skal dekke 50 pst. av strømkostnadene over 70 øre, vitner det om en regjering som faktisk tar situasjonen på største alvor og lager en ordning som treffer folk som faktisk får høye strømregninger. Det er prisområder med ulikheter i Norge, så dette vil slå likt ut, basert på hvilken pris som gjelder.

Til slutt til Rødts fortelling om at det er noen som reiser et sted med strømpengene: Strømpengene går inn i statsbudsjettet og kommer oss alle til gode. Det er derfor sosialdemokratiet varmt og hellig i hele sin tid og hele sin historie har forsvart det offentlige eierskapet, og at en nettopp skal kunne håndtere det ut fra det – at kommuner som eier, skal kunne ta ut utbytte, bruke det til velferd, kultur, skole osv., og at vi også fra statens hånd kan gjøre det samme. Statsbudsjettet hadde vært fattigere hadde vi ikke hatt det offentlige eierskapet i vannkraften. Det er en stor og viktig sak vi diskuterer, og en bør ikke kutte den med retoriske poenger.

Mudassar Kapur (H) [12:13:58]: Jeg vil aller først si meg enig med komitélederen og takke for debatten om saken om bostøtte. Det har vært en konstruktiv debatt hvor partiene har gjort rede for sine synspunkter rundt den saken.

Det som fikk meg til å ta ordet, var en liten gjesteopptreden her fra representanten Aasland, som egentlig forhåndslanserer en budsjettdebatt vi i komiteen skal ha på torsdag. Jeg vil likevel benytte anledningen til å svare på noen av påstandene, særlig det representanten sa om ulikhet.

Høyre i regjering sammen med Kristelig Folkeparti, Venstre og våre venner i Fremskrittspartiet sørget faktisk for gjennom åtte år å gjøre flere ting knyttet til ulikhet. Integreringspolitikken har blitt fornyet, man sørger for at flere får norskopplæring, man går i gang med å få en bedre bosettingspolitikk, og både introduksjonsprogrammet og programmet som skjer i mottak, blir bedre enn før.

Vi har sørget for at flere familier med dårlig råd får bostøtte. Vi har sørget for at flere barn får gratis kjernetid i barnehage og SFO. Det er med Høyre i regjering barnetrygden er blitt økt. Det er med Høyre i regjering vi har fått en boligpolitikk hvor det nå bygges nok – eller kanskje ikke nok, for i noen byer går det litt tregt på grunn av Arbeiderparti-styre, men fra regjeringens side la i hvert fall Høyre opp til en god fart i byggingen. Det er også med på skape mindre ulikhet.

I tillegg har vi fornyet og forsterket områdesatsingene. Vi har også sørget for at de som står utenfor arbeidslivet, får et program vi kalte for inkluderingsprogrammet, som gjør at de som har hull i cv-en og har stått lenge utenfor arbeidslivet, får en fot innenfor. Vi har sørget for at midlertidige ansettelser også kan brukes på den måten at det er bedre å ha én fot innenfor enn begge utenfor.

Alt dette klarte den forrige regjeringen uten å øke skattene. Når representanten Terje Aasland inviterer til en debatt om ulikhet, og det eneste han har å legge fram, er en annonsesetning om at budsjettet til Arbeiderpartiet er mer sosialt, uten å nevne et eneste konkret punkt, synes jeg det blir litt svakt. Men nå er det bostøtte det handler om, og jeg møter gjerne Terje Aasland til flere debatter om både ulikhet, integrering og andre ting som kan bidra til mindre ulikhet i samfunnet, om noen veldig få dager. Vi kan fortsette nå, men jeg vet ikke hvor mange minutter vi har igjen.

Siri Gåsemyr Staalesen (A) [12:17:14]: Da stjeler jeg 30 sekunder til en «teaser» for budsjettdebatten på torsdag: Barnefattigdommen økte under den forrige regjeringen. Forskjellene mellom dem som har mest, og dem som har minst, økte under den forrige regjeringen. Det ble større forskjeller mellom levekårsutsatte områder og resten av landet under den forrige regjeringen. Boligprisene økte dramatisk i pressområder under den forrige regjeringen. Representanten Kapur skrøt av områdesatsingene; jeg vet ikke om de som bor i de levekårsutsatte områdene, opplever det som det viktigste grepet for at ulikhetene i samfunnet skal bli bedre.

Terje Aasland (A) [12:18:35]: Nå skal jeg ikke forlenge debatten så veldig mye – jeg bare gleder meg til å delta i kommunal- og forvaltningskomiteens budsjettdebatt senere. For er det noe som virkelig opptar meg, er det at ulikhetene har vokst i Norge; forskjellene har blitt større, og det har blitt vanskeligst for dem som har dårligst råd, de vi diskuterer i dag, som er avhengige av bl.a. bostøtte. Da er det faktisk helt vesentlig hvordan en innretter den store pengebruken i samfunnet. Det handler om skolefritidsordning, barnehage, pendlerfradrag, inntektsskatt, brillestøtte, feriepenger osv.

Men det handler også om hvordan vi håndterer krisesituasjoner for helt vanlige folk, og akkurat nå er det det. Regjeringen har samlet sett kommet med en strømpakke – fra de la fram tilleggsnummeret om redusert elavgift, om økt bostøtte, om støtteordninger for studentene, om bostøtte igjen og til strømpakken som ble annonsert på fredag, som jeg er helt overbevist om blir å anse som meget treffsikker og bra når den kommer til Stortinget. Så det er ingen tvil om at den regjeringen som nå styrer og regjerer landet, tar denne situasjonen på største alvor.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 8.

Sak nr. 9 [12:19:58]

Interpellasjon fra representanten Erlend Wiborg til samferdselsministeren:

«En gjenåpning av Moss lufthavn Rygge er viktig for innbyggere og for næringslivet. Fra politisk side handler det om å legge til rette for best mulige rammevilkår for en gjenåpning. Det at statsråden og den nye regjeringen umiddelbart gjeninnfører flypassasjeravgiften og også bygger ned taxfree-ordningen, gjør en gjenåpning vanskeligere. Det folkelige engasjementet er enormt. En nyopprettet gruppe på Facebook har allerede godt over 50 000 følgere, og de avholdt nylig en stor og vellykket støttemarkering for gjenåpning av flyplassen. Dessverre uteble statsråden og stortingsrepresentanter fra regjeringspartiene fra denne støttemarkeringen.

Hva konkret gjør statsråden for å bidra til en gjenåpning av Moss lufthavn Rygge?»

Erlend Wiborg (FrP) [12:21:04]: Dette er en debatt jeg har sett frem til. Jeg har også en sterk anmodning til øvrige debattanter: at vi nå kan prøve å være konstruktive og se hva som er mulig å få til, i stedet for at vi bare skal ha verbale slagsmål oss imellom, for det øker ikke sjansen for å få gjenopprettet flyplassen.

Selv om vi nå står midt oppe i en pandemi som rammer også flybransjen hardt, må vi også forberede oss på den tiden som etter hvert vil komme, når vi er ferdig med denne forferdelige pandemien. Folk flest kommer da til å fly mer. Folk flest kommer til å ønske seg et avbrekk fra kalde perioder i Norge, ta seg en ferietur til varmere strøk. Folk kommer i større grad til å fly til England for å se fotballkamper. Østeuropeiske arbeidsinnvandrere kommer til å fly til Norge for å arbeide, og nordmenn kommer til å fly til Øst-Europa for spaferier og andre hyggelige helgeturer. Selv om denne pandemien har gjort næringslivet dyktig på digitale møter, vil næringslivet fortsatt ha behov for fysiske møter i fremtiden, både i Norge og i utlandet. Jeg er overbevist om at det er

marked for en sivil flyplass i Østfold når verden blir mer normal. Vi som politikere kan riktignok ikke tvinge noen til å fly fra Moss lufthavn Rygge, men vår jobb som politikere er å legge til rette for best mulige rammevilkår. Så vil det til syvende og sist være opp til oss forbrukere om vi vil bruke flyplassen eller ikke.

Jeg er sterk i troen på en gjenåpning av flyplassen, og de siste månedene har jeg blitt enda sterkere i troen. En lokal ildsjel, Tor-Magnus Seglsten, opprettet mot slutten av september Facebook-gruppen Vi som ønsker Rygge flyplass gjenåpnet. I løpet av veldig kort tid har denne gruppen fått hele 53 481 følgere, og antallet stiger kraftig. Seglsten og aksjonsgruppen gjennomførte 26. november en såkalt koffertaksjon ved terminalbygget, som jeg hadde gleden av å delta på. Til tross for bitende kulde dukket masse reiselystne folk opp for å vise sin støtte til gjenåpning. Det var sang, det var appeller, det var kofferter, det var flyuniformer, flyvertinner, kaffe, vafler og ikke minst god stemning. Dessverre hadde ikke statsråden eller noen andre stortingsrepresentanter anledning til å delta, men jeg håper flere deltar i debatten i dag. Som én skrev på Facebook-gruppen nylig: Denne Facebook-gruppen har nå flere medlemmer enn det er innbyggere i Moss.

Det å ha en topp moderne flyplass som ikke blir brukt, gjør både meg og veldig mange østfoldinger trist. Enkelte har argumentert mot en åpning av såkalte miljøhensyn, men da vil jeg minne om at Moss lufthavn Rygge er en av de mest miljøvennlige flyplassene i Europa. Jeg bor selv i Moss og Østfold og var nylig ute og fløy. Da måtte jeg først kjøre bil helt til Gardermoen, for så å fly over Østfold igjen for å komme ut i Europa. Det er helt meningsløst, og god miljøpolitikk er det ikke.

Jeg tror også det er viktig ofte å minne denne sal om at verdier må skapes før de kan fordeles. En gjenåpning av flyplassen kan fort medføre 1 000 nye arbeidsplasser. Det er betydelige skatteinntekter. Men enda viktigere: Det er 1 000 personer som kan forsørge seg selv og sin familie.

Før valget var dagens statsråd veldig klar i sin støtte til gjenåpning. Han sa sågar at hvis han bare vant valget, skulle Avinor kjøpe opp flyplassen og starte igjen, og dette skulle man ikke bruke tid på, det skulle skje over natten. Nå er jo dagens statsråd generalforsamling for Avinor, og jeg registrerer dessverre at statsrådens løfte ikke gjelder lenger, men at nå ønsker statsråden at dette skal vurderes i årene fremover. Men det er nå flyplassen er til salgs. Jeg ble heller ikke mer overbevist da jeg så at regjeringens egen statssekretær Johan Vasara nå måtte korrigere statsrådens uttalelser og si at det ikke er sikkert at regjeringen engang ønsker å utrede og vurdere Rygge.

Mye har skjedd rundt flyplassen. Mye burde vært gjort annerledes. Men vi kan ikke la en topp moderne, fin flyplass ligge brakk. Det er derfor jeg ser frem til å høre statsrådens konkrete svar på hva han har gjort så langt, og hva han akter å gjøre i tiden fremover, for å få gjenåpnet flyplassen vi alle er så glad i.

Statsråd Jon-Ivar Nygård [12:26:20]: Pandemien gjør at rammevilkårene forandrer seg fra dag til dag, og etter at representanten Wiborg la fram denne interpellasjonen, har regjeringen vært nødt til å vurdere strakstiltak, bl.a. for å imøtekomme behovet til en hardt rammet luftfartsnæring. Et av tiltakene vi foreslår, er å utsette gjeninnføringen av flypassasjeravgiften, i første omgang til 1. april 2022.

Jeg antar at det ikke er det midlertidige fritaket for flypassasjeravgiften representanten Wiborg er ute etter, og at vi da er over i en større diskusjon. Jeg håper at vi for det første kan være enige om at de flyplassene som drives av Avinor, og de som drives av andre, som klar hovedregel skal ha like konkurransevilkår. Det betyr bl.a. at hvis vi skal ha en flypassasjeravgift, må den gjelde på samme måte for flygninger på Gardermoen, Torp og eventuelt Rygge. Et fritak for flygninger fra Rygge ville være statsstøtte.

Dernest følger det av Hurdalsplattformen at regjeringen vil ta initiativ til å erstatte dagens flypassasjeravgift med en avgift som har reell klimaeffekt og en bedre distriktsprofil. Det er ennå for tidlig å si konkret hvordan dette punktet vil bli fulgt opp, men det viser at flypassasjeravgiften har noen sider som regjeringen er enige om at vi bør vurdere.

Så kan det selvfølgelig være fristende å minne representanten Wiborg på at det var under Fremskrittspartiets regjeringsperiode og deres finansminister at dagens flypassasjeravgift ble innført, selv om det selvfølgelig ikke skal være til hinder for å komme på bedre tanker etter at de kom ut av regjering. Som tidligere sagt vil dagens regjering ta initiativ til å erstatte dagens flypassasjeravgift med en avgift som gir reell klimaeffekt og en bedre distriktsprofil.

Representanten Wiborg viser også til det han kaller en nedbygging av taxfree-ordningen. Det han sikter til, er – slik jeg forstår det – at retten til å bytte ut tobakkskvoter på taxfree med inntil to flasker vin, som ble innført 1. juli 2014, blir reversert. Hans generelle poeng har lite med Rygge å gjøre. Regjeringen Solberg har i sitt budsjettforslag videreført den ordningen som har vært gjeldende siden 2014, mens den nye regjeringen har foreslått å endre dette i sitt tilleggsforslag.

Bakgrunnen er et anmodningsvedtak Stortinget gjorde 20. november 2018, der regjeringen oppfordres til å vurdere en reversering av ordningen, og der begrunnelsen er virkningen kvoten har på Vinmonopolets salg og stilling som et av de viktigste alkoholpolitiske virke-

midlene. Det er altså Stortinget som har tatt initiativ til endring av taxfree-ordningen, og det er Stortingets ønske regjeringen har fulgt opp.

Når det gjelder effektene av endringene på flyplassenes økonomi, tror jeg vi alle skal være forsiktig med å si noe bastant. Akkurat nå gjør pandemien estimater praktisk umulig. Om vi ser bort fra det, erkjenner regjeringen i sitt tilleggsforslag at effektene på omsetningsvolumet er usikre. I neste omgang betyr det at ingen kan si noe sikkert om hva effekten av omleggingen vil være for en gjenåpning av Moss lufthavn Rygge.

Som østfolding er det ikke noe jeg heller vil enn at flyplassen på Rygge skal åpne igjen. Det vet alle som har fulgt mine uttalelser som stortingskandidat for Østfold Arbeiderparti. Mitt ansvar for helheten gjør at jeg har lyst til å framheve et par ting. For det første er det grunnleggende spørsmålet for den som skal drive Moss lufthavn Rygge som en frittstående lufthavn, om markedsgrunnlaget i omlandet, dvs. Østfold-regionen, er tilstrekkelig for å sikre lønnsomhet. Dette var grunnleggende utfordringer for driftsselskapet i tiden fra åpningen i 2007 til driften stanset i 2016. Lufthavnen hadde mot slutten samme rammevilkår som flyplassene på Torp og Gardermoen, og kroken på døra ble satt ved innføring av flypassasjeravgiften.

Aktiviteten på Rygge lufthavn ble altså avsluttet under Fremskrittspartiets regjeringsperiode, hvor de satt med både samferdselsminister og finansminister. Det kom ikke mange initiativ fra daværende regjering for å ta opp igjen aktiviteten ved Rygge lufthavn, verken da eller i tiden etter. Det er selvfølgelig prisverdig og et engasjement jeg deler at man nå er opptatt av dette, i likhet med meg selv.

For det andre har vi forholdet til en tredje rullebane på Gardermoen. Jeg har ingen problemer med å se at det virker rart at samfunnet skal bruke mange penger på en ny rullebane på Gardermoen når det uansett finnes en på Rygge. Jeg skal ikke holde noen forsvarstale for tredje rullebane her, men jeg har lyst til å si at det er noen poeng som i så måte også må vurderes, og det handler om at vi skal gjennomføre en utredning av dette her, som jeg har svart representanten på i et tidligere skriftlig spørsmål. Det handler også om hvordan vi utvikler et godt flyknutepunkt for hele nasjonen, og om hvordan trafikkprognosene nå utvikler seg framover.

Erlend Wiborg (FrP) [12:31:34]: Jeg takker statsråden for svaret, selv om jeg følte statsråden ikke besvarte det som var essensen i mitt spørsmål. Det er konkret: Hva har statsråden gjort, og hva vil statsråden gjøre?

Så går statsråden i den fellen jeg advarte mot, at man fort vil få en diskusjon om hva som har skjedd, og når. Jeg er den første til å innrømme at flypassasjeravgiften aldri burde blitt gjeninnført for seks–syv år siden. Det burde aldri ha skjedd. Det gjennomslaget burde Venstre aldri ha fått. Men jeg er like glad for at Fremskrittspartiet fikk presset den forrige regjeringen, og at vi fikk fjernet flypassasjeravgiften for nesten to år siden. Det at det har skjedd dumme ting tidligere, er ikke et argument for at man skal gjenta de samme feilene. Det er det dagens statsråd gjør når han nå gjeninnfører flypassasjeravgiften, en avgift som er borte, som ikke eksisterer i dag. Den eksisterer ikke. Men den første saken statsråd Jon-Ivar Nygård og regjeringen fremmer for Stortinget, er å gjeninnføre den. Så sier statsråden at han ønsker å gjøre den på en mer klimavennlig og god måte. Det er vel og bra, men han gjeninnfører den, selv om det har kommet sterke advarsler fra aktører som kan tenke seg å drive på Moss lufthavn Rygge.

Så er det diskusjonen rundt taxfree. Med respekt å melde: Når regjeringen legger opp til og sier i sitt budsjettforslag at dette vil medføre reduserte inntekter, deriblant for de private flyplassene, sier det seg selv at det er vanskeligere å få gjenoppstartet Moss lufthavn Rygge, når man for det første øker avgiftene deres og for det andre reduserer inntektene deres.

Jeg håper, og det er fortsatt ikke for sent, at statsråden nå kan si at greit, det har skjedd mye i denne saken, mye bra, mye dårlig, men nå må vi se fremover, og at statsråden derfor går på denne talerstol og sier at de foreslåtte kuttene i taxfree-ordningen og gjeninnføringen av flypassasjeravgiften skrotes, og at statsråden heller inviterer til et bredt samarbeid om hvordan vi kan få gjenopprettet Moss lufthavn Rygge, og hva vi fra politisk side kan gjøre.

Det hjelper veldig lite at statsråden nå delvis går i forsvar for en ny tredje rullebane på Gardermoen. Det ligger riktignok mange år frem i tid, men det som jeg synes er underlig, er at statsråden for noen måneder siden lovte at Avinor skulle ta over flyplassen og driften skulle settes i gang nesten over natten. Nå er det visst ikke så lett lenger. Men jeg utfordrer statsråden på nytt: Vil statsråden nå ta initiativ til å skrote gjeninnføringen av flypassasjeravgiften og nedbyggingen av taxfree-ordningen?

Statsråd Jon-Ivar Nygård [12:34:53]: Representanten Wiborg kan ikke ha lyttet spesielt godt til det undertegnede sa i sitt innlegg. For det første: Det aller, aller første jeg sa, er at vi nylig har foreslått at flypassasjeravgiften nå utsettes, med virkning fram til april. Jeg holdt også i mitt innlegg en ganske grundig redegjørelse for at denne regjeringen har et annet syn på flypassasjeravgiften, og at vi ønsker å utrede en annen innretning på denne som er mer klimavennlig og mer riktig enn dagens ordning. Så vi er enige om, på et vis, at dette kan

være et aktuelt tiltak som også kan være til nytte for eventuell ny drift på Rygge.

Jeg redegjorde også forholdsvis grundig for – jeg var i hvert fall innom det, og representanten har også tidligere fått svar på det – at denne regjeringen skal sette ned et utvalg som skal utrede den framtidige kapasiteten og behovet på Oslo lufthavn. Jeg har uttalt skriftlig i svar på spørsmål fra representanten Wiborg at jeg da vil vurdere å la forholdene til lufthavnen på Rygge inngå i mandatet til det utvalget. Foreløpig er ikke dette mandatet ferdigstilt, men vi jobber med å utvikle det.

Jeg har ingen motforestillinger, på noe som helst vis, mot at Rygge igjen blir en flyplass som tas i bruk, men det vil jo primært, som også representanten Wiborg var inne på, være avhengig av at flyselskaper ønsker å ta flyplassen i bruk. Det er ingenting nå som ligger i veien for at man kan gjenoppta Rygge som flyplass. Meg bekjent er alle de godkjenninger og konsesjoner som skal til for å kunne drifte lufthavnen, til stede. Så vi har et felles ønske i så måte, og sånn sett har jeg heller ikke noe grunnlag for å forstå at jeg ikke lanserte noen konkrete virkemidler.

Stein Erik Lauvås (A) [12:37:18]: Jeg registrerer at representanten Wiborg maner til konstruktiv inngang i debatten og i det hele tatt forsøker å dempe det som har vært Fremskrittspartiets rolle i saken om Rygge flyplass. I sin interpellasjon, i teksten som ligger framme i Stortinget, bidrar han ikke til å dempe dette, der driver han med retoriske poeng om hvem som møtte opp på hvilke møter, osv.

Jo da, jeg kan bekrefte at det noen ganger var folk som ikke møtte opp på Rygge flyplass, for jeg var der i mange møter i 2015–2016 hvor Fremskrittspartiets både statsråder, statssekretærer og stortingsrepresentanter glimret med sitt fravær. For den debatten ønsket de da ikke å delta i, ettersom det var Fremskrittspartiet selv som sørget for at Rygge flyplass forsvant som tilbud ved at de innførte flypassasjeravgiften og la ned om lag 1 000 arbeidsplasser i tilknytning til Rygge flyplass. Det var det Fremskrittspartiet drev med i 2015–2016, og da møtte de i svært liten grad opp da det vedtaket skulle forsvares.

I det budsjettforliket var Fremskrittspartiets Limi sentral og var med og sørget for at Fremskrittspartiet i denne salen stemte for å innføre en flypassasjeravgift, som de visste ville få konsekvenser for Rygge. Likevel trykket Fremskrittspartiets representanter på ja-knappen til det budsjettforslaget i – som sagt – trygg forvissning om at det ville føre til at Rygge ville forsvinne som flyplass.

Fremskrittspartiet utmerker seg med et voldsomt engasjement når de er sikre på at de ikke kan bli stilt til ansvar for det de mener. Når de f.eks. kan stilles til ansvar for det de er med på, opplever vi at de forsøker å løpe fra det hele tiden. Det gjelder ikke bare flypassasjeravgiften, dette har vært et avgiftssurr fra den forrige regjeringen, hvor Fremskrittspartiet var med, gang på gang – sjokkøkninger av sukkeravgiften som så fjernes igjen, det var snakk om plastposeavgifter som man ikke klarte å innføre, det har i det hele tatt vært en voldsom avgiftslyst hos Fremskrittspartiet da de satt i regjering. Når de kommer ut av regjering, mener de noe helt annet – de forsøker å løpe fra det ansvaret de faktisk hadde da de økte avgifter på strøm, kuttet i brillestøtte til barn, økte barnehageprisene, sjokkøkte dieselavgifter, osv.

Det er ikke den slags form for hopp-og-sprett-politikk næringslivet trenger. Når man skal drive langsiktig satsing som f.eks. drift av en flyplass vil være, trenger man et system hvor næringslivet kan være trygg på hva som er rammevilkårene langt fram i tid. Man kan ikke innføre avgifter en sen natt på Stortinget, slik som Fremskrittspartiet var med og gjorde gang på gang da de satt i regjering. Det skaffer ikke næringslivet den forutsigbarheten de trenger, for f.eks. å kunne satse på å få ny drift på Rygge – noe jeg håper vi skal få til. Det håper jeg virkelig, og jeg kommer til å ta representanten Wiborg på ordet. Jeg måtte si det jeg måtte si, for man kan ikke forsøke å omskrive historien uten å bli imøtegått.

Når det er sagt, håper jeg virkelig vi får se konstruktive innlegg fra Fremskrittspartiet. Vi får se hvordan de støtter opp om den jobben som nå skal gjøres, med tanke på å stable på plass rammevilkår som gjør at man kan få på plass ny aktivitet på Rygge – noe Østfold-samfunnet ønsker, noe Østfold Arbeiderparti har vært tydelig på at de ønsker, og som vi håper vi skal få til.

Som sagt: Jeg inviterer til et bredt samarbeid om det, men da må det være en trygg og god linje i det, da må Fremskrittspartiet slutte å mene ulike ting om ulike saker hver sjette måned.

Presidenten: Presidenten vil bare bemerke at å omtale regjeringens politikk som surr nok ikke hører med til det parlamentariske vokabularet.

Ole André Myhrvold (Sp) [12:42:35]: La det ikke være noen tvil om at Senterpartiet og undertegnede deler interpellantens utålmodighet etter å få gjenåpnet Rygge sivile lufthavn. Det er god ressursutnyttelse, og det vil kunne gi et etterlengtet og godt tilbud til over 2 millioner mennesker og næringsliv i en stor region. Vi registrerer også at det er stort engasjement både fra aksjonsgrupper, folk, kommuner og næringsliv for å få gjenåpnet Rygge sivile lufthavn.

Årsakene til nedleggelsen i 2016 var antakelig flere, selv om innføringen av flyplassavgiften ble brukt som begrunnelse fra flyselskapet som da brukte lufthavnen.

Den begrunnelsen ble riktignok i ettertid justert, uten at jeg skal dvele mer ved det.

Fra 2016 og fram til 2021 har det vært flere aktører. Det har blitt jobbet iherdig for igjen å skape drift og aktivitet ved flyplassen – Norges mest moderne flyplass, for øvrig – uten at man har lykkes. Så kan det tilskrives en rekke uheldige omstendigheter, som bl.a. at Boeings MAX-fly ble satt på bakken over hele verden. Deretter fikk vi en global pandemi, som bråbremset reisemulighetene til folk. Forholdene har dermed ikke vært de enkleste, verken for eierne av lufthavnen eller for eventuelle aktører som kunne tenkes å fly fra Rygge.

I dag ligger terminalbygget for salg, og Jotunfjell Partners som eier, og som de siste årene har forsøkt å etablere drift, har gitt opp. Det er sterkt beklagelig, men ikke overraskende, gitt den krisen luftfarten og reiselivet globalt befinner seg i.

Senterpartiet mener det er klokt å utnytte samfunnets samlede ressurser best mulig, også innenfor infrastruktur. Vi har derfor programfestet at det ikke skal bygges en tredje rullebane ved Oslo lufthavn Gardermoen. Det vil beslaglegge store arealer og matjord, og det er derfor gledelig at regjeringens plattform, Hurdalsplattformen, slår fast at det skal legges på is inntil en ny utredning har sett på kapasitetsbehovet. Plattformen slår også fast at det vestlige rullebanealternativet skal legges dødt. Det er bra. Gjenåpning av Rygge forutsetter derfor etter mitt syn at vi klarer å se lufthavnbehovet på Østlandet i sammenheng, og ikke stykkevis og delt.

Så er det interessant at denne interpellasjonen reises fra en representant hvis parti, altså Fremskrittspartiet, satt med samferdselsministeren sammenhengende fra 2013 til 2020. En hadde altså alle forutsetninger for å sikre rammevilkårene for å styrke lønnsomheten ved flyplassen, der flyselskap etter flyselskap trakk seg ut før den ble lagt ned i 2016. Det samme partiet satt med hendene på rattet for eventuelt å iverksette tiltak for å bidra til gjenåpning i nær fire år etter at den ble besluttet lagt ned. Jeg registrerer at partiet ikke lykkes med det, og jeg tror, tatt i betraktning den krisen internasjonal luftfart nå står i, at det ikke er særlig mye enklere nå. Det handler altså ikke om hvorvidt en kan bytte en vinflaske mot en tobakkspakke – med all respekt å melde.

Til slutt: Det vi kan være helt enig i, er at det beste vil være om det igjen tar av sivile fly fra Rygge som et tilbud både til østfoldinger, folk i omlandet og næringslivet, som kan ha dette som sin primære, nære lufthavn, uavhengig av om det blir i privat eller i offentlig regi. Senterpartiet skal i så fall være med på å dra det lasset.

Solveig Vitanza (A) [12:46:33]: Som østfolding er jeg glad for at Moss lufthavn Rygge kommer på dagsordenen. Dette er en sak som engasjerer veldig mange. Det er klart at det vil styrke vår region å få gjenåpnet denne lufthavnen. Det er viktig for privatpersoner og for næringslivet, og det vil bidra til tiltrengte arbeidsplasser.

Jeg synes dog at det er litt besynderlig at denne interpellasjonen kommer i slike ordelag fra representanten Wiborg fra Fremskrittspartiet. Jeg har også tidligere vært inne på at dagens flyplassavgift ble innført under Fremskrittspartiets regjeringsperiode, med deres finansminister. Som kjent var flyplassavgiften hovedgrunnen til at lufthavnen ble lagt ned. Dette viser ganske tydelig hva den forrige regjeringen bidro med i denne saken.

Hurdalsplattformen, på den andre siden, viser til at vi jobber for å erstatte dagens flyplassavgift med en avgift som har en mer reell klimaeffekt og bedre geografisk profil. Hurdalsplattformen tar også som utgangspunkt at den framtidige lufthavnkapasiteten på Østlandet er et så stort og sammensatt tema at det må utredes videre.

Som representanten Wiborg selv var inne på, har luftfarten de siste årene vært i en unntakstilstand på grunn av pandemien. Hvordan dette vil påvirke våre reisevaner, privat og i arbeidssammenheng, vet vi ikke ennå. Vi har også forpliktende klimamål som vi må ta hensyn til i det helhetlige bildet.

Moss lufthavn startet som et forslag fra Østfold Industrioffensiv og Næringslivets Hovedorganisasjon. Dette viser også hvordan denne saken har en stor betydning for næringslivet. Siden konsesjonen ble gitt til den sivile lufthavnen, har både private og næringsliv hatt god nytte av å ha en regional flyplass. Det tilførte også regionen hundrevis av arbeidsplasser. Jeg tror derfor at alle partiene på Østfold-benken har et ønske om å gjenåpne Moss lufthavn. Dette er også en av grunnene til at Østfold-benken fra regjeringspartiene allerede har hatt en konstruktiv dialog med aktørene som jobber for gjenåpningen av Moss lufthavn Rygge. Det vil vi fortsette med.

Vi ønsker selvfølgelig et konstruktivt samarbeid på tvers av partiene, så det initiativet setter jeg stor pris på at også Wiborg tar.

Kjerstin Wøyen Funderud (Sp) [12:49:56]: Moss lufthavn Rygge er et tema som skaper stort engasjement i Østfold. Som ordfører i Våler hadde jeg gleden av å være til stede på den offisielle åpningen av flyplassen den 14. februar 2008. Da var optimismen stor og forventningene høye til hva flyplassen skulle bety. For oss som bor i Østfold, har det vært både praktisk og lettvint å kunne bruke flyplassen på Rygge som utgangspunkt for ferie- og fritidsreiser.

Det viste seg dessverre raskt at det var vanskelig å få økonomi i flyplassdriften både for eierne og for flysel-

skapene. Flyselskapene forsvant ett etter ett. Den sivile flytrafikken ble lagt ned i 2017, da Ryanair som siste flyselskap la ned alle sine ruter fra Rygge. Den omdiskuterte flypassasjeravgiften ble bl.a. oppgitt som grunn da Ryanair forlot Rygge. En flypassasjeravgift ble, som allerede nevnt, innført av en regjering der Fremskrittspartiet satt med både samferdselsminister og finansminister.

De fleste av oss som sitter på østfoldbenken, håper og ønsker at det skal være mulig å gjenåpne flyplassen. Her mener jeg vi må stå sammen på tvers av partiene. Jeg synes derfor dagens interpellasjon fra Erlend Wiborg til samferdselsminister Jon-Ivar Nygård er litt underlig sett i lys av at Fremskrittspartiet har sittet med samferdselsministeren i mer enn seks av de åtte siste årene. Hva er nytt, som gjør en gjenåpning av flyplassen lettere å realisere nå enn da Fremskrittspartiet satt i regjering? Når det er sagt, vil jeg også bidra til et godt og konstruktivt samarbeid om denne saken på østfoldbenken, på tvers av partiene.

Koronapandemien har bidratt til en krevende situasjon for luftfarten både i Norge og internasjonalt. Jeg håper og tror imidlertid at livet etter hvert vil normalisere seg, og at vi får en ny normal der vi igjen kan feriere i utlandet og reise ut i verden for å oppleve fremmede land og kulturer. Men vi må også redusere klimagassutslippene drastisk. Vi må ikke tilbake til at det blir vanlig å reise til London for å kjøpe julegaver, eller at man igjen reiser verden rundt for å avholde generalforsamlinger eller korte styremøter man like gjerne kan gjennomføre på Teams.

Senterpartiets syn er at Rygge flyplass bør gjenåpnes og tas i bruk som en avlastningsflyplass for Gardermoen. Planene om en tredje rullebane på Gardermoen bør skrotes. Belastningen på lokalmiljøene rundt Gardermoen er allerede betydelig. En ny rullebane vil kreve store arealer. Over 3 000 dekar dyrkbar og dyrket jord vil gå tapt som en direkte konsekvens av den planlagte rullebanen. Regjeringen har i Hurdalsplattformen signalisert et nytt langsiktig mål om maksimal omdisponering av 2 000 dekar dyrket mark årlig. Det kan bare nås dersom vi i alle planer vurderer om det finnes alternativer før vi velger å bygge ned fruktbar matjord.

Jeg vil oppfordre statsråden til å droppe tredje rullebane på Gardermoen og heller dekke inn et eventuelt økt kapasitetsbehov ved å bruke eksisterende infrastruktur på Rygge. Det sparer penger, det sparer matjord, og det reduserer klimagassutslippene. I tillegg vil det gi positive ringvirkninger for innbyggere og næringsliv i Østfold.

Erlend Larsen (H) [12:53:23]: Jeg stiller meg absolutt i rekken av dem som ønsker Rygge lykke til, for all del. Selv om jeg er vestfolding og entusiast for Sandefjord lufthavn Torp, er jeg for konkurranse og at det er flere aktører på markedet, også innenfor luftfart. Det jeg er mest opptatt av, er at det er like konkurransevilkår, og at de ikke-Avinor-eide lufthavnene får gode muligheter for å leve og drifte.

Det har vært interessant å følge debatten her. Jeg syns det har vært enkelte vikarierende argumenter. Plastposeavgift og sukkeravgift har neppe hatt noen spesiell betydning for Rygges fall. Jeg må også si at når historien om Rygges fall skal skrives, er det kanskje ikke alle i denne salen som burde være med og skrive den – de burde heller lese den. Passasjeravgiften var nok isolert sett ikke årsaken til det, men en rettssak som foregikk mellom Ryanair og deres ansatte, hvor de gjorde et forsøk på å etablere en base der. De ville forsøke å omgå norske arbeidslivsrettigheter.

Uansett: Noe av det som i hvert fall er viktig hvis andre enn Avinor skal klare å drifte lufthavner i Norge, er at man har en god taxfree-ordning. Det er et paradoks at taxfree på alkohol – og også tobakk og parfyme, for den del – skal være et viktig finansieringsgrunnlag for flyplasser. Det er absolutt et paradoks, men nå er det altså slik verden er, og da må det også sørges for at de har gode vilkår. Om Vinmonopolet skal ta over taxfree-en, slik Senterpartiet og SV flagger, vil det være med på å skape en usikkerhet rundt økonomien til flyplassene. Også Avinor har understreket at dette skaper en usikkerhet.

Solberg-regjeringen gjennomførte en utredning av taxfree-ordningen på 30 sider. Den utredningen så på taxfree-ordningens forhold til EØS og EØS-avtalen og konkluderer med at det å la Vinmonopolet overta taxfree-salget, ikke er i strid med EØS-avtalen, det er kun med på å skape usikkerhet, noe også Avinor støttet. Senterpartiet og SV har nå en sterk stemme inn i regjeringen, men jeg håper at de ikke får flertall for at Vinmonopolet skal overta taxfree-salget. Det ville gjøre det særdeles vanskelig for andre enn Avinor å drifte lufthavner.

Erlend Wiborg (FrP) [12:56:23]: Jeg skal kommentere et par av innleggene. Jeg har ikke tenkt å bruke mye tid på det meget spesielle innlegget fra representanten Lauvås, men jeg må si at når han hevder at flypassasjeravgiften er grunnen til at flyplassen ble nedlagt, og så ble flypassasjeravgiften fjernet, da synes jeg det er veldig rart at det første representanten Lauvås gjør, er å gjeninnføre denne avgiften, som han mener er skyld i alt vondt.

Men jeg synes det har vært flere interessante og gode innlegg. Spesielt vil jeg trekke frem representanten Ole André Myhrvolds innlegg, som jeg syntes var veldig godt. For man må ha like konkurransevilkår, som også statsråden var inne på. Det er et syn Fremskrittspartiet

deler, i høyeste grad. Vi må huske at både Rygge og Torp er flyplasser som ikke mottar subsidier, i motsetning til det store flertallet av øvrige flyplasser i Norge.

Jeg registrerer også at flere representanter kritiserer undertegnede og Fremskrittspartiet for å løfte denne saken. Det hadde jeg ikke ventet – at andre representanter fra Østfold-benken er skeptisk til at Fremskrittspartiet løfter denne saken. Tvert imot burde alle være veldig glad for at vi løfter denne saken, for jeg har gått inn og sett, og representanten Lauvås og de øvrige på Østfold-benken har ikke løftet en finger for å ta opp denne saken – ikke fremmet noe representantforslag, ikke tatt opp noen interpellasjon, knapt hatt noen skriftlige spørsmål. De har altså sittet stille, men når Fremskrittspartiet løfter den, da er det viktigere å angripe Fremskrittspartiet enn å se fremover.

Jeg registrerer et par positive ting som har kommet i debatten, men jeg ber statsråden oppklare to spørsmål i sitt neste innlegg. Det ene er: Hans egen statssekretær var på flysmart24.no nylig ute og sa at det ikke er avgjort om Rygge blir en del av rapporten, som statsråden tidligere har hevdet. Skal vi nå lytte til statsråden, eller skal vi lytte til statssekretæren, som sier at dette ikke er avgjort?

Så har jeg en oppfordring og en invitasjon til statsråden som jeg håper han her fra talerstolen vil takke ja til. Vil statsråden bli med undertegnede på et møte ute på flyplassen sammen med aksjonsgruppen der vi konstruktivt kan legge historien bak oss og sammen se på hva vi kan gjøre for å få gjenopprettet denne flyplassen? For jeg tror den jevne østfolding bryr seg fint lite om at vi krangler om hvem som har gjort hva, og hvem som gjør hva, osv. Det folk faktisk er opptatt av, er at flyplassen gjenopprettes. Vil statsråden takke ja til denne invitasjonen?

Statsråd Jon-Ivar Nygård [12:59:45]: Jeg takker for debatten, det å bli invitert til en konstruktiv debatt – det har vel vært tendenser til det, kan man si.

Jeg velger å svare på de konkrete utfordringene helt innledningsvis. Det som jeg sa her i salen, og som jeg har besvart på skriftlige spørsmål fra representanten Wiborg tidligere, er at jeg vil vurdere å ta Rygge med inn i utredningsarbeidet når vi skal gå i gang med å utrede flyplasskapasiteten på Østlandet, det vil si spørsmålet om en tredje rullebane. Det har vært mitt svar.

Så til utfordringen om å møte disse som er aksjonister. Jeg har ingenting imot å møte de menneskene som er opptatt av at Rygge igjen skal bli en flyplass som flyene tar av fra. Jeg tror det er mange av oss som mener at det hadde vært positivt. Jeg deler synspunktet som andre her har brakt fram: at det ligger store samfunnsmessige investeringer der. Sånn sett vil det være til beste for samfunnet at disse investeringene tas i bruk.

Et dilemma som det i hvert fall er verdt å nevne, og som jeg tror at alle her ser, er at det i diskusjonen og prosessen med å utrede en tredje rullebane og hvordan det skal se ut for framtiden, vil være avveininger knyttet til at Oslo lufthavn er «huben». Det å lede mye av flytrafikken inn dit vil selvfølgelig være det som gjør at man får et best mulig tilbud i resten av landet – uten at det på noen som helst måte ligger noen konklusjoner fra min side nå knyttet til Rygges framtid. Så gjentar jeg at det ikke er noe i veien for – så langt jeg kan forstå – at man tar flyplassen i bruk igjen, konsesjoner og tillatelser foreligger.

Så har jeg bare lyst til å si at det var noe upresist i debatten knyttet til flypassasjeravgiften. Sannheten er vel at ingen har fjernet denne; den ble satt på vent av den forrige regjeringen, så vidt jeg vet. Og den er også satt på vent nå, som følge av at vi har vært i en vanskelig situasjon for luftfarten.

Vi har sagt at vi selvfølgelig ønsker å utrede om vi skal ha en annen innretning på dette for framtiden. Jeg ser at representanten rister på hodet; det er mulig at det første jeg sa nå, var upresist – i så fall beklager jeg det. Mitt poeng er at vi går i gang med et stykke arbeid for å se på en annen innretning enn den flypassasjeravgiften vi har i dag.

Ingrid Fiskaa hadde her teke over presidentplassen.

Presidenten: Interpellasjonsdebatten er dermed over.

Votering

Etter at det var ringt til votering, sa

presidenten: Den innkalla vararepresentanten for Nordland, Anette Kristine *Davidsen*, tek no sete.

Stortinget er då klar til å gå til votering over sakene på dagens kart.

Votering i sak nr. 1, debattert 13. desember 2021

Innstilling fra Stortingets presidentskap om valg av nytt medlem til Stortingets ansvarskommisjon (Innst. 60 S (2021–2022))

Presidentskapet hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

vedtak:

Som nytt medlem av Stortingets ansvarskommisjon i stedet for Gunn Karin Gjul fram til 1. desember 2025 velges: Åsunn Lyngedal.

Votering:

Tilrådinga frå presidentskapet blei samrøystes vedteken.

Votering i sak nr. 2, debattert 13. desember 2021

Innstilling fra Stortingets presidentskap om tilbaketrekking av proposisjoner (Innst. 98 S (2021–2022), jf. Meld. St. 6 (2021–2022) og Meld. St. 7 (2021–2022))

Presidentskapet hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

vedtak:

Meld. St. 6 (2021–2022) og Meld. St. 7 (2021–2022) vedlegges protokollen.

Votering:

Tilrådinga frå presidentskapet blei samrøystes vedteken.

Votering i sak nr. 3, debattert 13. desember 2021

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i folketrygdloven og enkelte andre lover (samleproposisjon høsten 2021) (Innst. 68 L (2021–2022), jf. Prop. 4 L (2021–2022))

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande vedtak til

lov

om endringer i folketrygdloven og enkelte andre lover (samleproposisjon høsten 2021)

I

I lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse gjøres følgende endringer:

§ 31 skal lyde:

Midlertidig uførepensjon og uførepensjon skal utbetales fra og med den måneden medlemmet fyller vilkårene. Pensjonen faller bort i den utstrekning det utbetales lønn under sykdom eller sykepenger fra folketrygden. Departementet kan gi *forskrift om* bortfall av pensjon på grunn av lønn under sykdom eller sykepenger fra folketrygden. Etterbetaling av pensjon til medlem som mottar arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven kapittel 11 eller uføretrygd etter folketrygdloven kapittel 12, skal skje med samme virkningstidspunkt som for folketrygdens ytelser.

Retten til midlertidig uførepensjon og uførepensjon faller bort fra og med måneden etter at medlemmet når aldersgrensen for stillingen, men senest fra måneden etter fylte 67 år. Ved dødsfall utbetales pensjonen til og med måneden etter dødsmåneden. Dersom avdøde etterlater seg ektefelle, løper pensjonen ytterligere en måned.

Dersom arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven kapittel 11 er redusert eller stanset av andre grunner enn ved samtidig arbeid etter folketrygdloven § 11-23, kan midlertidig uførepensjon reduseres eller stanses tilsvarende.

Et medlem som forsettlig er skyld i at inntektsevnen er nedsatt, har ikke rett til midlertidig uførepensjon eller uførepensjon. Medlemmet har heller ikke rett til pensjon dersom han eller hun uten rimelig grunn nekter å ta imot tilbud om behandling, rehabilitering eller arbeidsrettede tiltak. Det samme gjelder dersom medlemmet opptrer på en måte som vedkommende bør forstå kan forverre helsetilstanden eller forlenge arbeidsuførheten.

Dersom medlemmet beholder retten til opprinnelig uføregrad etter folketrygdloven § 12-10 tredje ledd (hvilende rett), beholder medlemmet også retten til opprinnelig uføregrad etter loven her i samme tidsrom. Medlemmet *skal* gi Pensjonskassen melding om at retten til opprinnelig uføregrad fra folketrygden er i behold.

§ 32 andre ledd skal lyde:

Hvis et medlem er forsvunnet, og det av denne grunn er *avsagt kjennelse* for at vedkommende formodes å være død, anses den annen ektefelle som gjenlevende ektefelle. *Inntil kjennelse* foreligger, kan Pensjonskassen gi ektefellen hel eller delvis pensjon i disse tilfellene.

II

I lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv. gjøres følgende endringer:

§ 7 nr. 1 første ledd tredje punktum skal lyde:

Rett til alderspensjon har også arbeidstaker som fratrer etter fylte 65 år, når dette er bestemt i tariffavtale *som styret har akseptert*.

§ 15 andre ledd skal lyde:

Hvis et medlem er forsvunnet, og det av denne grunn er *avsagt kjennelse* for at vedkommende formodes å være død, anses den annen ektefelle som gjenlevende ektefelle. Inntil *kjennelse* foreligger, kan pensjonsordningens styre gi ektefellen hel eller delvis pensjon i disse tilfellene.

III

I lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser gjøres følgende endringer:

§ 9 første punktum skal lyde:

Uførepensjoner fra to eller flere tjenestepensjonsordninger der alle pensjonene enten er bruttopensjoner eller nettopensjoner, se § 3 *tredje* ledd, samordnes etter tilsvarende regler som gjelder for to eller flere alderspensjoner etter § 7.

§ 16 nr. 1 første punktum skal lyde:

Uførepensjon fra tjenestepensjonsordning som omfattes av § 3 *tredje* ledd første og tredje punktum og personskadetrygd, samordnes etter reglene i denne paragraf.

§ 17 bokstav b skal lyde:

b) uførepensjon som omfattes av § 3 *tredje* ledd første og tredje punktum eller alderspensjon fra tjenestepensjonsordning og enkepensjon fra personskadetrygd, eller

§ 22 nr. 2 første ledd andre punktum skal lyde:

For uførepensjon fra tjenestepensjonsordning gjelder bestemmelsen her pensjon som omfattes av § 3 *tredje* ledd første og tredje punktum.

IV

I lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere gjøres følgende endringer:

§ 20 første ledd bokstav b tredje ledd oppheves.

§ 20 tredje ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om fastsetting av enke- eller enkemannspensjon.

Nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

V

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 3-24 tredje ledd fjerde punktum skal lyde:

Fra og med 1. januar 2023 fases ektefelletillegget gradvis ut slik at fullt tillegg utgjør 67 prosent av tillegget etter *andre* punktum i 2023 og 33 prosent av tillegget etter *andre* punktum i 2024.

I innholdsfortegnelsen til kapittel 4 skal det tiende strekpunktet lyde:

– dagpengegrunnlag og dagpengenes størrelse står i §§ 4-11 til *4-14*

§ 4-11 tredje og fjerde ledd skal lyde:

Inntekten *per måned* justeres i forhold til endringene i grunnbeløpet i tiden frem til han eller hun søker om dagpenger.

Inntekt *som per tolvmånedersperiode forut for søknadstidspunktet overstiger seks ganger grunnbeløpet*, regnes ikke med i dagpengegrunnlaget. *Det er grunnbeløpet på søknadstidspunktet som legges til grunn ved beregningen av maksimalt dagpengegrunnlag etter dette leddet.*

§ 4-14 skal lyde:

§ 4-14 Feriepenger av dagpenger utbetalt i 2021

Det gis feriepenger til medlemmer som har fått utbetalt dagpenger i 2021. Departementet gir forskrift om den midlertidige feriepengeordningen, herunder om vilkår for og beregning av feriepengene.

§ 4-18 første ledd oppheves. Nåværende annet ledd blir første ledd.

§ 4-26 første ledd bokstav b oppheves.

Nåværende første ledd bokstav c til g blir første ledd bokstav b til f.

§ 5-10 skal lyde:

§ 5-10 *Behandling hos logoped og audiopedagog*

Trygden yter stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos *logoped og audiopedagog*.

Det er et vilkår for rett til stønad at medlemmet er henvist fra lege. Behandlingen må være av vesentlig betydning for medlemmets sykdom og funksjonsevne.

Stønaden ytes etter fastsatte satser.

Departementet gir forskrifter om stønad etter denne paragrafen.

§ 6-8 andre ledd første punktum skal lyde:

Stønaden faller bort fra og med kalendermåneden etter at oppholdet eller forvaltningen av formue tar til, hvis ikke noe annet blir bestemt i medhold av *fjerde til sjuende ledd.*

§ 11-12 andre ledd bokstav a skal lyde:

a) medlemmet først etter langvarig utredning *eller lang ventetid på behandling, eller en kombinasjon av disse*, har begynt med medisinsk behandling og/eller arbeidsrettet tiltak, eller

§ 12-15 tredje ledd skal lyde:

Barnetillegg utgjør 40 prosent av grunnbeløpet for hvert forsørget barn, men avkortes tilsvarende dersom trygdetiden som legges til grunn for uføretrygden er kortere enn *40 år. Barnetillegg påvirkes ikke av at uføregraden er lavere enn 100 prosent, men prøves mot forsørgerens inntekt, se § 12-16.*

Fjerde ledd oppheves. Nåværende femte til sjuende ledd blir fjerde til sjette ledd.

§ 15-8 første ledd andre punktum skal lyde:
Et medlem som tidligere har mottatt overgangsstønad en hel stønadsperiode, kan innvilges nye stønadsperioder inntil barnet har rett til barnehageplass etter barnehageloven § *16*.

§ 24-1 andre ledd andre punktum skal lyde:
Ved slik økning skal *pensjonsopptjening* og trygdeavgift økes tilsvarende.

VI

Ikrafttredelse og overgangsregler

1. Loven trer i kraft straks.
2. Folketrygdloven § 4-14 og endringene i folketrygdloven §§ 4-18 og 5-10 trer i kraft 1. januar 2022.
3. Endringene i folketrygdloven §§ 11-12 og 12-15 under del V trer i kraft 1. juli 2022.
4. Departementet kan gi forskrift om overgangsregler til endringene i folketrygdloven §§ 4-14, 4-18 og 12-15.

Presidenten: Det blir votert over I–IV og VI.

Votering:

Tilrådinga frå komiteen blei samrøystes vedteken.

Presidenten: Det blir så votert over V §§ 4–14.
Høgre og Venstre har varsla at dei vil røysta imot.

Votering:

Tilrådinga frå komiteen blei vedteken med 73 mot 28 røyster.
(Voteringsutskrift kl. 13.14.46)

Presidenten: Det blir så votert over resten av V alle paragrafar.

Votering:

Tilrådinga frå komiteen blei samrøystes vedteken.

Presidenten: Det blir votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

Votering:

Overskrifta til lova og lova i det heile blei samrøystes vedtekne.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sett opp til andre gongs behandling i eit seinare møte i Stortinget.

Votering i sak nr. 4, debattert 13. desember 2021

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i lov om lønnsplikt under permittering (økning av arbeidsgiverperioden) (Innst. 73 L (2021–2022), jf. Prop. 16 L (2021–2022))

Presidenten: Under debatten har Dagfinn Henrik Olsen sett fram eit forslag på vegner av Framstegspartiet. Forslaget lyder:

«Vedtak til lov om endring i lov om lønnsplikt under permittering

I

I lov av 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under permittering skal § 3 første ledd første punktum lyde:

En arbeidsgiver har plikt til å betale permitteringslønn og annet arbeidsvederlag i en arbeidsgiverperiode på 5 dager (arbeidsgiverperiode 1).

II

Loven trer i kraft 20.12.21.»

Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

Voteringstavlene viste at 79 representantar røysta imot og 17 representantar røysta for forslaget frå Framstegspartiet.

Presidenten: Då det er fleire som har røysta feil, tek me voteringa på nytt.

Votering:

Forslaget frå Framstegspartiet blei med 85 mot 17 røyster ikkje vedteke.
(Voteringsutskrift kl. 13.16.47)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande vedtak til

lov

om endring i lov om lønnsplikt under permittering (økning av arbeidsgiverperioden)

I

I lov 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under permittering skal § 3 første ledd første punktum lyde:

En arbeidsgiver har plikt til å betale permitteringslønn og annet arbeidsvederlag i en arbeidsgiverperiode på *15* dager (arbeidsgiverperiode I).

II

Loven trer i kraft fra den tiden Kongen bestemmer.

Presidenten: Framstegspartiet og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla at dei vil røysta imot.

Votering:

Tilrådinga frå komiteens blei vedteken med 83 mot 17 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 13.17.23)

Presidenten: Det blir votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

Framstegspartiet og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla at dei vil røysta imot.

Votering:

Overskrifta til lova og lova i det heile blei vedtekne med 85 mot 17 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 13.17.54)

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sett opp til andre gongs behandling i eit seinare møte i Stortinget.

Votering i sak nr. 5, debattert 13. desember 2021

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i lov om endring i lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (forlengelse av midlertidig unntak fra avkortingsreglene for alderspensjon som følge av covid-19) (Innst. 75 L (2021–2022), jf. Prop. 32 L (2021–2022))

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande vedtak til

lov

om endringer i lov om endring i lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (forlengelse av midlertidig unntak fra avkortingsreglene for alderspensjon som følge av covid-19)

I

I lov 20. mars 2020 nr. 3 om endring i lov om Statens pensjonskasse skal del II nr. 2 lyde:

2. Lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse § *26 sjette* ledd opphører å gjelde 1. *juli 2022*.

II

I lov 20. mars 2020 nr. 4 om endring i lov om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv. skal del II nr. 2 lyde:

2. Lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv. § 7 nr. 1 første *ledd femte* og sjette punktum opphører å gjelde 1. *juli 2022*.

III

I lov 20. mars 2020 nr. 5 om endring i lov om pensjonsordning for sykepleiere skal del II nr. 2 lyde:

2. Lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere § 11 tredje *ledd andre* og tredje punktum opphører å gjelde 1. *juli 2022*.

IV

Loven trer i kraft straks.

Votering:

Tilrådinga frå komiteen blei samrøystes vedteken.

Presidenten: Det blir votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

Votering:

Overskrifta til lova og lova i det heile blei samrøystes vedtekne.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sett opp til andre gongs behandling i eit seinare møte i Stortinget.

Votering i sak nr. 6, debattert 13. desember 2021

Innstilling fra næringskomiteen om Endringer i mineralloven (retting av inkurier) (Innst. 43 L (2021–2022), jf. Prop. 13 L (2021–2022))

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande vedtak til

lov

om endringer i mineralloven (retting av inkurier)

I

I lov 19. juni 2009 nr. 101 om erverv og utvinning av mineralressurser gjøres følgende endringer:

§ 13 første ledd andre punktum oppheves.

§ 43 første ledd andre punktum oppheves. Nåværende første ledd tredje punktum blir andre punktum.

II

Loven trer i kraft straks.

Votering:

Tilrådinga frå komiteen blei samrøystes vedteken.

Presidenten: Det blir votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

Votering:

Overskrifta til lova og lova i det heile blei samrøystes vedtekne.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sett opp til andre gongs behandling i eit seinare møte i Stortinget.

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

Votering i sak nr. 7, debattert 13. desember 2021

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2021 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet (Innst. 72 S (2021–2022), jf. Prop. 24 S (2021–2022), unntatt kap. 541 og 542)

vedtak:

I statsbudsjettet for 2021 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
		Utgifter	
500		Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 70*, reduseres med	250 000
		fra kr 82 488 000 til kr 82 238 000	
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	30	Prosjektering av bygg, *kan overføres*, økes med	9 000 000
		fra kr 203 000 000 til kr 212 000 000	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, *kan overføres*, reduseres med	120 000 000
		fra kr 1 269 500 000 til kr 1 149 500 000	
	36	Kunstnerisk utsmykking, *kan overføres*, reduseres med	20 000 000
		fra kr 33 000 000 til kr 13 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, reduseres med	89 000 000
		fra kr 218 551 000 til kr 129 551 000	
532		Utvikling av Fornebuområdet	
	30	Investeringer, *kan overføres*, bevilges med	210 500 000
540		Digitaliseringsdirektoratet	
	22	Bruk av nasjonale fellesløsninger, økes med	25 700 000
		fra kr 109 300 000 til kr 135 000 000	
	25	Medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekter, *kan overføres*, reduseres med	10 493 000
		fra kr 156 152 000 til kr 145 659 000	
	29	Tjenesteeierfinansiert drift av Altinn, *kan overføres*, økes med	10 300 000
		fra kr 112 900 000 til kr 123 200 000	
546		Personvernnemnda	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	500 000
		fra kr 2 618 000 til kr 2 118 000	
553		Regional- og distriktsutvikling	
	62	Kompetansepiloter, *kan overføres*, økes med	250 000
		fra kr 16 920 000 til kr 17 170 000	
	67	Utviklingstiltak i Andøy kommune, bevilges med	100 000 000
	68	Kommunal kompensasjonsordning til lokale virksomheter, reduseres med	8 000 000
		fra kr 3 046 000 000 til kr 3 038 000 000	
554		Kompetansesenter for distriktsutvikling	
	73	Merkur, *kan overføres*, reduseres med	4 647 000
		fra kr 41 310 000 til kr 36 663 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
567		Nasjonale minoriteter	
	74	Kultur- og ressurssenter for norske rom, økes med	4 800 000
		fra kr 14 973 000 til kr 19 773 000	
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	829 850 000
		fra kr 142 499 870 000 til kr 143 329 720 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	266 100 000
		fra kr 37 728 660 000 til kr 37 994 760 000	
573		Kommunestruktur	
	60	Kommunesammenslåing, reduseres med	53 200 000
		fra kr 53 200 000 til kr 0	
575		Ressurskrevende tjenester	
	60	Toppfinansieringsordning, *overslagsbevilgning*, reduseres med	955 328 000
		fra kr 11 023 904 000 til kr 10 068 576 000	
578		Valgdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	15 000 000
		fra kr 111 265 000 til kr 96 265 000	
579		Valgutgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	3 000 000
		fra kr 11 789 000 til kr 8 789 000	
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	70	Bostøtte, *overslagsbevilgning*, reduseres med	287 000 000
		fra kr 3 511 608 000 til kr 3 224 608 000	
595		Statens kartverk	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 1 og 45*, reduseres med	16 800 000
		fra kr 267 332 000 til kr 250 532 000	
	30	Geodesiobservatoriet, *kan overføres*, reduseres med	11 000 000
		fra kr 17 161 000 til kr 6 161 000	
2412		Husbanken	
	72	Rentestøtte, reduseres med	400 000
		fra kr 2 100 000 til kr 1 700 000	
	90	Nye lån, *overslagsbevilgning*, økes med	920 000 000
		fra kr 18 702 000 000 til kr 19 622 000 000	
2445		Statsbygg	
	30	Prosjektering av bygg, *kan overføres*, reduseres med	40 000 000
		fra kr 78 800 000 til kr 38 800 000	
	32	Prosjektering og igangsetting av brukerfinansierte byggeprosjekter, *kan overføres*, reduseres med	80 000 000
		fra kr 227 000 000 til kr 147 000 000	
	34	Videreføring av brukerfinansierte byggeprosjekter, *kan overføres*, reduseres med	140 000 000
		fra kr 727 000 000 til kr 587 000 000	
		Inntekter	
3540		Digitaliseringsdirektoratet	
	5	Bruk av nasjonale fellesløsninger, økes med	25 780 000
		fra kr 109 220 000 til kr 135 000 000	
	7	Tjenesteeierfinansiert drift av Altinn, økes med	10 392 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 112 808 000 til kr 123 200 000	
3595		Statens kartverk	
	1	Gebyrinntekter tinglysing, økes med	25 000 000
		fra kr 485 000 000 til kr 510 000 000	
	2	Salg og abonnement m.m., reduseres med	16 800 000
		fra kr 161 925 000 til kr 145 125 000	
5312		Husbanken	
	1	Gebyrer m.m., reduseres med	1 335 000
		fra kr 10 135 000 til kr 8 800 000	
	11	Diverse inntekter, økes med	43 632 000
		fra kr 76 368 000 til kr 120 000 000	
5447		Salg av eiendom utenfor statens forretningsdrift	
	40	Salgsinntekter, reduseres med	414 500 000
		fra kr 1 400 000 000 til kr 985 500 000	
5570		Sektoravgifter under Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	70	Sektoravgifter Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, økes med	1 000 000
		fra kr 247 423 000 til kr 248 423 000	
5615		Husbanken	
	80	Renter, reduseres med	215 000 000
		fra kr 2 300 000 000 til kr 2 085 000 000	

Votering:

Tilrådinga frå komiteen blei samrøystes vedteken.

Votering i sak nr. 8, debattert 13. desember 2021

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2021 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet (ekstra utbetaling til mottakere av bostøtte som hjelp til å dekke høye strømutgifter) (Innst. 97 S (2021–2022), jf. Prop. 38 S (2021–2022))

Presidenten: Under debatten er det sett fram i alt tre forslag. Det er

– forslaga nr. 1 og 2, frå Mudassar Kapur på vegner av Høgre, Framstegspartiet, Raudt og Venstre.
– forslag nr. 3, frå Helge André Njåstad på vegner av Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Raudt.

Det blir først votert over forslag nr. 3, frå Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Raudt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at den foreslåtte ekstraordinære utbetalingen av bostøtte i desember ikke skal komme til fratrekk for andre ytelser man allerede mottar, eller framtidige utbetalinger av bostøtte.»

Votering:

Forslaget frå Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Raudt blei med 68 mot 30 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 13.20.52)

Presidenten: Det blir votert over forslaga nr. 1 og nr. 2, frå Høgre, Framstegspartiet, Raudt og Venstre.

Forslag nr. 1 lyder:

«I statsbudsjettet for 2021 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
		Utgifter	
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	70	Bostøtte, *overslagsbevilgning*, økes med	236 000 000
		fra kr 3 224 608 000 til kr 3 460 608 000	

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen ved ekstrautbetalingen av bostøtte legge til grunn tilskudd til hver husstand for desember 2021 på 2 950 kroner, og at husstander som består av flere personer, får 120 kroner i tillegg per person ut over den første.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Høgre, Framstegspartiet, Raudt og Venstre blei med 55 mot 46 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 13.21.20)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

I statsbudsjettet for 2021 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
		Utgifter	
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	70	Bostøtte, *overslagsbevilgning,* ø k e s med fra kr 3 224 608 000 til kr 3 342 608 000	118 000 000

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen blei samrøystes vedteken.

Presidenten: Dermed er dagens kart ferdig behandla. Ber nokon om ordet før møtet blir heva? – Møtet er heva.

Møtet heva kl. 13.22.

Svanemerket trykksak, 2041 0654